

Жінка — це весна, що розцвітає на твоєму горизонті, і вона приносить із собою нове життя.
Павло Неруда

З ДНЕМ ЖІНОЧОЇ КРАСИ ТА СИЛИ!

Українська жінка воює, годує, молиться, кохає й наближає Перемогу

Це не про минуле... Нині багато жінок-військовослужбовців беруть безпосередню участь у бойових діях. Вони борються за незалежність України пліч-о-пліч з чоловіками. За офіційними даними, понад 40 тисяч жінок нині їх служать у Збройних силах України. 7 тисяч із них пішли в армію після початку повномасштабної війни.

Згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу» жінки виконують військовий обов'язок на рівних засадах із чоловіками. Проте це не тільки військові. Це парамедики, волонтерки, журналістки. Багато жінок різних професій,

різного віку роблять усе можливе для того, щоб наблизити Перемогу. Плетуть маскувальні сітки, допомагають біженцям, готують їжу Захисникам і Захисницям, возять з-під кордону продукти й медикаменти, надані країнами-партнерами, готують коктейлі Молодова для захисту від ворога. Вони «шукають» зброю та амуніцію, замовляють тактичні рукавички, доставляють гуманітарні вантажі — чого тільки не роблять українські жінки, щоб наблизити Перемогу.

Жіноче обличчя на війні це обличчя матері, яка перед евакуацією маркером пише на спині маленької доньки, яка ще не вмє говорити, її ім'я, прізвище, адресу, телефони батьків на випадок, якщо вони загинуть, а дитина загубиться. Обличчя волонтерки, які забезпечують фронт усім необхідним. Обличчя медиків «Азовсталі», які продовжу-

вали рятувати поранених навіть після того, як було розбомблено підземний госпіталь та знищено останні запаси ліків. Обличчя літньої жінки з Бучі, змушеної ховати тіло дочки, убитої рашистами заради забави. Ховати у

дворі колишнього дому, що згорів. Обличчя сотень жінок, які залишилися в Україні, у її тилу. Вони працюють, виховують дітей і вірно чекають повернення найдорожчих чоловіків з фронту живими і неушкодженими.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТИЖДЕНЬ

Навчатимуть на фельдшерів «екстренки»

Кропивницькому запрацював навчально-тренувальний центр екстреної медичної допомоги. Про це повідомляє пресслужба Кіровоградської ОВА.

Тут фельдшери зі всієї області поглиблюють теорію і практику надання медичної допомоги в екстремальних умовах.

Центр оснащений достатньою кількістю сучасних манекенів та необхідним медичним обладнанням. Інструктори мають відповідні сертифікати.

«Наш центр — єдиний в Україні з укомплектованим автомобілем швидкої допомоги», — зазначив очільника ОВА Андрій Райкович.

Намагався спалити електропідстанцію

Співробітники СБУ затримали агента ФСБ у Кропивницькому, коли той намагався спалити

електропідстанцію, що живить обласну лікарню та військову частину.

Чоловіка взяли «на гарячому», коли він проводив розвідку поблизу електропідстанції, яку планував підпалити. Агентом виявився 30-річний місцевий безробітний, який шукав «швидкі гроші» у телеграм-каналах. Його завербувала ворожа ФСБ для «чорної» роботи. Спочатку зрадник збирав дані про місцеві енергетичні об'єкти, їхній технічний стан та охорону. Отриману інформацію відправляв своєму російському куратору для «погодження» підпалу. Також скидав геолокації можливого базування українських захисників, для здійснення повітряних атак.

Під час обшуку у затриманого вилучили мобільний телефон із доказами роботи на ворога. Зараз чоловік перебуває під вартою. Йому загрожує довічне ув'язнення з конфіскацією майна.

ПАМ'ЯТАТИМЕМО

ЗВАННЯ ГЕРОЯ УКРАЇНИ ПРИСВОЇЛИ ПОСМЕРТНО

Звання Героя України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» отримав посмертно Олексій Беліков — 35-річний розвідник з Кіровоградщини, який помер 10 червня 2023 року в Київському військовому шпиталі внаслідок важких поранень, отриманих на Бахмутському напрямку.

Відповідний указ опубліковано на сайті Офісу президента, інформує Перша електронна газета.

За даними платформи пам'яті «Меморіал», Олексій родом з села Білозерне Кам'янецької громади. Жив у місті Кривий Ріг Дніпропетровської області. Мав середню освіту. Працював на підприємстві «АрселорМіттал Кривий Ріг», захоплювався рибальством і мисливством, любив читати, а вільний час намагався присвячувати родині. Мав маму, брата, дружину і доньку.

З 2014 року чоловік воював за Україну, брав участь в АТО. Мав позивний «Льохич». Пройшов Іловайський та Дебальцівський котли. З 2018 року служив у ЗСУ за контрактом та виконував бойові завдання на території ООС.

З початком повномасштабного російського вторгнення Олексій воював у лавах 54-ої окремої механізованої бригади імені гетьмана Івана Мазепи. Був командиром розвідувального відділення, молодшим сержантом.

За час служби став повним кавалером ордена «За мужність». Останню нагороду військовому дали вже посмертно.

«Олексій любив свою Батьківщину, ніколи не ховався від війни. Навіть коли у квітні 2022-го ще не повністю одужав від поранення, пішов до побратимів. Адже не міг їх залишити. Був дуже чуйною людиною, найкращим чоловіком і дуже-дуже гарним татом», — розповіла дружина загиблого Наталія.

Поховали Героя на Алеї Слави центрального кладовища у Кривому Розі.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

У Добровеличківці зібрали 600 тисяч гривень для ЗСУ

28 лютого в селищі Добровеличківка провели благодійний ярмарок на підтримку Збройних сил України. Про це повідомляє пресслужба Добровеличківської селищної ради.

Під час заходу вдалося зібрати 600 тисяч гривень, які селищний голова Володимир Осієвський передав військовослужбовцям ЗСУ, їхнім родинам та головному управлінню розвідки Міністерства оборони України.

Окрім цього, військовослужбовцю з села Липняжка Віталію

Кузьменку селищний голова передав ключі від автомобіля вартістю 230 тисяч гривень.

Участь у ярмарку взяли представники Гнатівського, Дружлюбівського, Карбівського, Липнязького та Новолуківського старостинських округів, Добровеличківської селищної ради, КУ «Інклюзивно-ресурсний центр», релігійної громади Святомиколаївського храму Української православної церкви, освітяни, жителі та гості громади.

ЖІНКАМ НА ЗАМІТКУ

АРОМАТРИКС

Чи є така річ, що може приносити неабияку миттєву радість у будь-яку пору року та добу жінкам і не так уже й дорого коштувати? Звісно є, і доступна вона всім охочим. Це парфуми.

Передбачаючи заперечення, що справжні парфуми дуже дорогі й навіть розкручені бренди можуть пахнути неприємно, поділюся деякими практичними дослідженнями.

Моя домашня ароматна колекція невелика – десятків два зразків. Це власноруч придбані чи презентовані парфуми з усіма атрибутами справжніх та відповідною ціною, тестери, пробники, мікроدوزи на розлив і рідини з категорії «хтось віддав». До того іміджу та способу життя, мабуть, краще підходять свіжі «спортівні» аромати, можливо, унісекс, та віддаю перевагу прямиим, східним, вечірнім запахам. Критерій відбору того, що купую сама, – аби подобалося незалежно від бренду чи розкрученості. Дуже розрекламовані й давні марки можу взяти з цікавості. У всіх цих пірамідах, нотах серця та екзотичних складових не розбираюся і гадаю, що ці нюанси доступні лише профільним фахівцям. Коли у численних відгуках стверджують, що там є, наприклад, персик, лілія чи датюра, а я чую півонію та черешню. Отже доходжу висновку: не варто покладатися на чужі оцінки запаху, треба відчувати їх самому.

Дивує, що багато користувачів скаржаться, що від якихось парфумів у них болить голова. У мене від парфумів голова не болить ніколи, а от симптоми морської хвороби бувають. Зокрема, такі відчуття викликають усі фланкери (схожі різновиди) одного дуже відомого бренду, який подобається багатьом.

Але з записуванням парфумів у «смер-

дючі» ніколи не треба квапитися.

Кілька років у мене стояв відданий кімось флакон найсправжніших французьких духів із самого міста Грасс. Нюхати і витримати це було неможливо, намагалася віддати, ніхто не брав. А то якось мене кудись терміново викликали, я навмання хапнула перший флакон, що потрапив під руку, бризнула, вийшла на дош – і вау! Це ж отой колись забракований запах порадував медом, мімозою та мигдалем так, що відтоді я його економлю і використовую тільки для особливі урочистих нагод.

Половина відгуків про один суперкласичний бренд, якому мало не 100 років, були негативними. Довго не цікавилася ним, та потім усе ж купила 3 мілілітри на розлив – із принципу, що не може ж такий довгожителю бути поганим. Спробувала – якась хімічна речовина. Заснула в далеку шухляду і забула. А через кілька місяців звідкись долинув невідомий і дуже цікавий запах. Перепробувала все, що було на той час у наявності – не те. Стала ритися – і знайшла той забутий флакончик, що тепер виділяв аромат із тих, що їх іменують дорогими. Користуюся, докупила.

Маю кілька зразків одного й того ж бренду, придбала парфуми на розлив, а потім хтось презентував справжній. Жодного разу різниці не помітила, все ніби «з однієї цистерни» незалежно від ціни.

Практично всі жінки хочуть, щоб парфуми були стійкими та шлейфили. Тобто ви пройшли, а після вас ароматний «хвіст». Моя позиція: шлейф хороший тільки на вулиці; перебування зі шлейфовою дамою у ліфті, авто і особливо цілий день у офісі може неабияк напружувати, надто якщо запах «не ваш». І стійкість

для мене не має вирішального значення, бо люблю міняти аромати залежно від одягу, погоди, настрою та місця, куди маю йти, тому мені не треба, щоб позавчорашні запахи зберігалися навіть після душі чи тиждень трималися на одязі.

За порадою однієї стилістки-блогерки, чий позиції не раз були мені корисними, захотіла придбати на пробу один новий аромат. Зайшла в магазин, нюхнула – ні-і-і! Пішла у місто, ходила-ходила – і що то класно так пахне в мене від рук? Та це ж той аромат, який заженселила! Пішла наступного дня, купила мікродозу. Пробую вдома – знову ні і ще раз ні. А наступного дня нічим не бризкалася, вийшла на вулицю і – а хто це так гарно пахне? А хто ж ще, як не я! Той аромат, «постарівши» на добу, вивітрив якесь неприйнятні ноти і заграв весело! Тепер користуюся регулярно. Але недавно мене за нього, образно кажучи, мало не вигнали з гостей і потім сказали, що ніяк не могли вивітрити приміщення.

А це всього лиш туалетна вода на розлив.

Більшість користувачів пов'язує нестійкість та відсутність шлейфу з тим, що парфуми є реплікою, підробкою, доводиться читати й чути скарги на те, що з флакона пахне спиртом.

За весь час мені запахла навіть не спиртом, а горілкою лише одна класична туалетна вода за середньою ціною.

Я постійно купую дешеві одеколони для дезінфекції комп'ютера, ноутбука і телефонів. Якось звичного одеколону не було на полиці, мені запропонували інший, удома скористалася – о-о-о! То була камфора з ацетоном та згорілими на сковороді оладками! Дала понюхати кільком знайомим – теж відсахнулися. Раз використаний запах переслідував мене всюди кілька тижнів при ціні 70 гривень!

А місяців через три стала значно лояльнішою до нього.

Багато хто вважає нестійким аромат, якого не чує від себе. Тут не треба вірити собі, а консультуватися з оточенням, бо вони можуть усе чути аж за надто.

Стояло в мене перед комп'ютером кілька маленьких флакончиків парфумів, які мені подобаються, але вважала їх нестійкими і тому використовувала рідко. А то якось сиджу і чую знайомий і дуже інтенсивний запах. Подумала, може нещільно підігнала пробку чи флакон перекинувся – ні, все на місці, але одні парфуми чомусь шедро запахи самі по собі у той час, коли сусідні не було чути.

Певно, інтенсивність та характер кожного запаху залежить від вологості повітря і атмосферного тиску.

Лайфхак: щоб перевірити реальну, а не суб'єктивну стійкість парфумів, проведіть пробкою від них (не бризкайте) по шифонній тканині, неважливо, натуральній чи синтетичній, покладіть її до

речей, якими не користуєтесь, і періодично нохайте. Всі аромати, що маю, незалежно від ціни та походження, тримаються більше місяця з початку експерименту. А біля себе могла б і через кілька годин ніби не чути.

І є така закономірність: значно стійкішими здаватимуться парфуми, які не подобаються.

Ще лайфак: краще не бризкатися парфумами, а відіти в невеликий флакончик і торкатися стержнем під пробкою не традиційних місць нанесення (зап'ястя, вуха, декольте, згини ліктів) та інших – під колінами, між лопаток, зовнішня частина рук та ніг. Ще можна зробити западне коло довкола талії. Парфумів буде мінімум, але вони розосередяться в різних локаціях і під одягом триматимуться довше.

Мабуть, на роботу варто наносити дуже невелику кількість холодних, трав'яних, мильних ароматів. Є й умовно театральні, концертні, курортні запахи. Дуже багатьох дівчат і жінок цікавлять парфуми для спокуси із еротичними асоціаціями. У моїй колекції на даний час таким здається лише один зразок. Це давно відомий гіркуватого-квітковий теплий аромат, доволі спокійний. Тепер знайомлюся зі ще одним зовсім новим, але він не такий інтимний. Не для вечора для двох з переходом у ранок, а для стартових побачень, які, можливо, захочеться продовжити.

Тут головне, щоб той запах однаково подобався й партнерові. Так само й чоловік цьому плані має враховувати смаки жінки. Мені, наприклад, більшість чоловічих ароматів не подобаються, краще пахне крем після гоління.

Я свідомо не згадувала брендів парфумів, бо не підписувалася їх рекламувати. Але один таки назву. Вперше почула в авто – чи хтось підвозив, чи в таксі. Ледве доїхала і думала, що то водій застосував такий ядучий ароматизатор повітря. А коли стала сахатися цього запаху від жінок і дівчат у магазинах, у громадських місцях, кафе та в автобусах, то вирішила дослідити, що ж це за мікс карбїду, котлячого лотка, йоду, мазі Вишневського, бензину і ще бозна-якої хімії.

Це Kіrke. Вчора пройшла по вулиці 50 метрів і почула їх від трьох осіб. Може, цей тренд і розряду культурного шоку. Тобто переробимо мінус у плюс. Як мода на затерті та перфоровані (потріпані та з дірками всюди) джинси. Те, що раніше навіть божі не носили, перейшло в статус гламуру і тримається вже друге десятиліття. Але якщо чужий одяг не заважає іншим, то запах може дратувати і навіть погіршувати самопочуття оточуючих.

Якщо цієї субстанції використати один доторк, та ще ввечері, та ще в хмарну погоду, та ще на безлюдному острові, то, може...

Ксенія ЦИВІНСЬКА

реклама

ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО НУРХАМЕТОВА (скорочена назва – ФГ НУРХАМЕТОВА, код ЄДРПОУ – 23097261, юр. адреса: 28110, Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н, смт Павлиш, вул. Перемоги, 239-А, тел.: (097) 82-49-999, e-mail: alb1053@ukr.net), яке спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, повідомляє про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для майданчика розташованого за адресою: 28110, Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, Онуфріївська ТГ, с-ще Павлиш, вул. Комара, 14.

Мета отримання дозволу на викиди: виконання вимог статті 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» діяльність об'єкту не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Джерелами забруднення атмосферного повітря на об'єкті є: два електроварильні апарати Патон ВДІ-160 (електроди АНО-4), два зварювальних напівавтомати (зварювальний дріт), апарат газового різання (газова суміш – пропан-бутан), шліфувальна машинка, свердильний верстат, заточний верстат (о кола 250 мм), опалювальний котел механічної майстерні (паливо – відходи деревини), резервуар для зберігання дизпалива, однопостельна заправна колонка, резервуар для зберігання СВГ, резервуари для зберігання рідких добрив КАС (4 од.), дизельна електростанція «Genpower GT 120», зерноочисний комплекс (завальна яма, сепаратор БЦС-25, бункери відвантаження зерна/зерновідходів), зерносушарка SAPHIRE 1132, зерновий склад (6 од.), в одному з яких експлуатується протруювач насінневого матеріалу, критий зерновий тік. Всього на об'єкті 25 джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, у т. ч. 6 організованих і 19 неорганізованих. Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин становить - 71,90569 т/рік, у т.ч.: оксид вуглецю - 0,24006 т/рік, вуглецю діоксид - 71,308 т/рік, метан - 0,00152 т/рік, залізо та його сполуки - 0,0003

т/рік, хром та його сполуки - 0,000004 т/рік, марганець та його сполуки - 0,00003 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) - 0,1681708 т/рік, діоксид азоту - 0,13452 т/рік, азоту(1) оксид 0,00035 т/рік, аміак - 0,000288 т/рік, діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки - 0,0077 т/рік, бутан - 0,004 т/рік, 1,2,4-Триазол - 0,00001 т/рік, вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-265 П та інш.) - 0,0012 т/рік, пропан - 0,033 т/рік, НМЛОС - 0,0075 т/рік.

Об'єкт за ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря відноситься до третьої групи об'єктів, згідно Наказу Міндовкілля від 27.06.2023 р. №448. Відповідно заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розроблялись. Природоохоронні заходи щодо скорочення викидів відсутні.

Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря встановлені у відповідності з наказом Мінприроди України від 27.06.2006 р. №309 з врахуванням комбінованого підходу регулювання викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами. Нормативи граничнодопустимих викидів, що обмежують масову концентрацію забруднюючих речовин (мг/м³), встановлюються для двох організованих джерел викиду – №5 та №17 по речовинам у вигляді суспендованих твердих частинок. Перевищення встановлених нормативів не виявлено. Для речовин, на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів, встановлюються розрахункові величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції та зауваження направляти до Кіровоградської ОВА за адресою: 25006, м. Кропивницький, пл. Героїв Майдану, 1, за тел. (0522) 24-17-25, e-mail: ekologkr2019@gmail.com. Строки подання зауважень та пропозицій – 30 календарних днів з дня публікації повідомлення про намір отримати Дозвіл на викиди.

Фермерське господарство «КАН1» (скорочена назва – ФГ «КАН1», код ЄДРПОУ – 34509691, юр. адреса: 27422, Кіровоградська обл., Знаменський р-н, с. Дмитрівка, вул. Центральна, буд. 233, тел.: (066) 82-44-616, e-mail: eksbka@gmail.com), яке спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, повідомляє про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для майданчика комплекс сушильний АСТРА-20 розташованого за адресою: 27422, Кіровоградська обл., Кропивницький р-н, Дмитрівська ТГ, с. Дмитрівка, вул. Центральна, 233.

Мета отримання дозволу на викиди: виконання вимог статті 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» діяльність об'єкту не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Річний обсяг приймання зернових та технічних культур на просушування не більше 15000 тон. Джерелами забруднення атмосферного повітря на об'єкті є: завальна яма, бункер для завантаження біопалива (у якості палива може використовуватися гранульований відходи очистки зернових або природний газ, в залежності від того, який вид палива більш економічно-доцільний на момент експлуатації комплексу), зерносушарка АСТРА ІНГ УЛ-М, охолоджувальна колонка, розвантажувальний жолоб продукції. Всього на об'єкті 5 стаціонарних неорганізованих джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин становить - 397,454 т/рік, у т.ч.: оксид вуглецю - 0,559 т/рік, вуглецю діоксид - 395,631 т/рік, метан - 0,021 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) - 0,402 т/рік, діоксид азоту - 0,441 т/рік, азоту(1) оксид - 0,012 т/рік, сірки діоксид - 0,270 т/рік, НМЛОС - 0,118 т/рік.

Об'єкт за ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря відноситься до третьої групи об'єктів, згідно Наказу Міндовкілля від 27.06.2023 р. №448. Відповідно заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розроблялись. Для підприємства розроблені заходи щодо запобігання перевищенню встановлених нормативів граничнодопустимих викидів у процесі виробництва. Природоохоронні заходи щодо скорочення викидів відсутні.

Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря встановлені у відповідності з наказом Мінприроди України від 27.06.2006 р. №309 з врахуванням комбінованого підходу регулювання викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами. Нормативи граничнодопустимих викидів, що обмежують масову концентрацію забруднюючих речовин (мг/м³), не встановлюються для жодного організованого джерела викиду. Для речовин, на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів, встановлюються розрахункові величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції та зауваження направляти до Кіровоградської ОВА за адресою: 25006, м. Кропивницький, пл. Героїв Майдану, 1, за тел. (0522) 24-17-25, e-mail: ekologkr2019@gmail.com. Строки подання зауважень та пропозицій – 30 календарних днів з дня публікації повідомлення про намір отримати Дозвіл на викиди.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛІП» (скорочена назва – ТОВ «ЛІП»), код ЄДРПОУ – 40913556, юр. адреса: Україна, 54001, Миколаївська обл., м. Миколаїв, вул. Адміральська, буд. 19, кв. 3, тел.: (067) 349-05-09, e-mail: 8740154@ukr.net), яке спеціалізується на роздрібній торгівлі паливом, повідомляє про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для автозаправної станції «У Данилю», розташованої за адресою: 26440, Кіровоградська обл., Голованівський р-н, Благовіщенська ТГ, с. Данилюва Балка, а/д Київ-Одеса 261км+500м, буд. 0.

Мета отримання дозволу на викиди: виконання вимог статті 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» діяльність об'єкту не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Основними процесами на об'єкті є зберігання, прийом та роздрібна торгівля паливом (дизельне паливо, бензин). Джерелами забруднення атмосферного повітря є: резервуари для зберігання дизельного палива та бензину, паливороздавальні колонки – всього 8 стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, у т.ч. 4 організованих та 4 неорганізованих. Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин становить 0,786 т/рік, у т.ч.: бензин (нафтовий, малосірчистий - у перерахунку на вуглець) - 0,760 т/рік, вуглеводні насичені С12 - С19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець - 0,026 т/рік.

Об'єкт за ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря відноситься до третьої групи об'єктів, згідно Наказу Міндовкілля від 27.06.2023 р. №448. Відповідно заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розроблялись. Природоохоронні заходи щодо скорочення викидів відсутні.

Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря встановлені у відповідності з наказом Мінприроди України від 27.06.2006 р. №309 з врахуванням комбінованого підходу регулювання викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами. Нормативи граничнодопустимих викидів, що обмежують масову концентрацію забруднюючих речовин (мг/м³), не встановлюються для жодного джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Для речовин, на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів, встановлюються розрахункові величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції та зауваження направляти до Кіровоградської ОВА за адресою: 25006, м. Кропивницький, пл. Героїв Майдану, 1, за тел. (0522) 24-17-25, e-mail: ekologkr2019@gmail.com. Строки подання зауважень та пропозицій – 30 календарних днів з дня публікації повідомлення про намір отримати Дозвіл на викиди.

ОСОБИСТОСТІ

«Ти воїнка, захисниця, будівельниця»

Це теплі, зворушливі рядки, які громадська діячка з Кропивницького Інга Дудник присвятила рідній донечці Ользі, котра загинула разом з її чоловіком Тарасом Мельстером на початку повномасштабної російсько-української війни – 21 червня 2022 року. (Інформація з онлайн-мережі)

«Оля вчила малювати та пекти найсмачніші пряники. Вони досі пахнуть прянощами – варто відкрити коробку.

Проте почалася війна. І через 2 дні вона написала: «Сьогодні я перший раз зрозуміла, що таке СТРАШНО... Я перший раз лягаю спати і не знаю, що буде коли прокинусь».

Написала пост... і записалась в ТрО. Оля та Тарас Мельстери всіма правдами і неправдами, в обхід черги в декілька сотень людей, потрапили в нашу місцеву Територіальну оборону ЗСУ.

Якщо хтось думає, що могло

бути інакше, то ви зовсім не знали Олі, її характеру.

Якщо вона вже щось вирішила – то марні спроби переконувати. Я не знаю, де у цій тендітній дівчинці взялося стільки сили, звитяги, наполегливості та характеру.

Дякую, рідненька! Ти всім нам показала приклад, як можна кохати, берегти рідних, відстоювати свою правоту, захищати рідну землю.

Ти справжня українська березина. Але не така, як її малює патріархальне суспільство. Ти – воїнка, захисниця, будівельниця.

Твоя сила в умінні досягати мети, відданості всьому, в що ти віриш. Твоя сила в умінні кохати, любити. І... діяти заради кохання та любові.

Я пишаюсь тобою! Я сумую за тобою!»

НОВИНИ КУЛЬТУРИ

«НИТОЧКА» ЄДНАЄ ПОКОЛІННЯ

Нещодавно в Музеї мистецтв відкрилася виставка робіт декоративно-ужиткового мистецтва майстрів клубу народних ремесел «Ниточка», присвячена вісімнадцятиріччю від дня створення організації.

Спочатку гурт залюблених у народне мистецтво людей ще не був навіть організаційно оформлений, просто їм було добре разом, і вони прагнули поділитись своїм захопленням з іншими людьми. Найперша виставка майстринь була створена з вишивок, які були в приватних колекціях.

Зрозуміло, що кожен з народних умільців прагне до якнайповнішого розкриття своїх власних талантів, уподобань та мрій. Але всі вони разом дбають про неперервність традицій народних ремесел краю, прагнуть зберігати скарби минулих поколінь задля прийдешніх. Тож «Ниточка» єднає покоління своїми веселковими фарбами та працьовитими руками. Особливо яскраво це простежується в організації цьогорічної виставки, де презентували свої роботи п'ятнадцять майстрів.

Тут художники, майстрині з плетіння гачком

та на спицях, вишивки стрічками, різьблення, інкрустації по дереву, сірнкової архітектури, робіт з бісером, з солоним тістом, вироблення ляльок-мотанок, печворку, квілінгу, декупажу, казаші. Та найбільше майстринь з вишивки хрестиком, гладдю, стібковим швом, болгарським хрестиком, бісером, машинною вишивкою й авторською технікою.

Цікавими на виставці є роботи керівника клубу, художника-аматора Ростислава Климишина, виконані в техніці олійного живопису. Тут можна побачити мальовничі куточки рідного селища Сосонівки («Осінній пейзаж», «Ранок», «Кладка», «Вечоріє») та міські пейзажі Кропивницького («Вулиця Театральна», «Залізничний міст»).

Рушники, як і люди, мають власний життєпис. Вони народжуються під спів майстринь у світлицях, вірно слугують, супроводжуючи людину все життя і так само відходять, втративши дбайливих господарів. Про кожен рушник зі своєї колекції Людмила Соколова може розповісти історію, що гідна окремого оповідання чи й повісті. Такими є обрядові та весільні рушники, «Дерево життя», «Оберіг Кіровоградщини».

Ірина Баркар-Климишина працює у стилі вишивання бісером. На виставці її роботи: «Осінній пейзаж», «Під парасолькою». Артем Петров представив писанки в техніці витравлювання: «Древньослов'янські оберегові символи», «Алхімічні символи» та інтер'єрну ляльку-мотанку «Соломія». Привертали увагу відвідувачів і в'язані гачком сумки Світлани Шульги («Снігове диво», «Чорний кіт», «Українська земля», «Просто льон»).

Також в центрі експозиції виставки демонструвалася колективна робота вишивальниць із зображенням калини та логотипом «Клуб «Ниточка».

Світлана НИКОЛАЄВСЬКА

«МІЙ КУЛЕМЕТ ВИСПІВУЄ: ТА-ТА...»

– Якщо ми сьогодні говоримо «24 лютого», то немає потреби уточнювати рік, бо і самі знаємо, і майбутні покоління пам'ятатимуть, що це за дата...

Ці слова учасника презентації книжки «Смертельний соль-дієз», що відбулася у Кіровоградській обласній науковій бібліотеці імені Дмитра Чижевського (м.Кропивницький), можуть служити анотацією до нової збірки. У кожному рядку тут – відгомін довгих днів, тижнів, місяців і років війни:

«Чись життя – підкошена трава», «Вбивають безжалюдно життя не зачаті», «Мій кулемет виспіває: та-та, від тіл ворожих нудить, виверта», «Лежить земля з роздергими грудьми, стоять могили, що були людьми», «Немає для війни ні свята, ні моління»... — і «Лишається триматися за віру у силу й перемогу наших військ».

«Смертельний соль-дієз» побачив світ якраз у третій роковині повномасштабного вторгнення Росії в Україну...

До цієї книжки увійшли твори членів Кіровоградського облас-

ного літературного об'єднання «Степ» ім.Віктора Погрібного. Попередниками цього видання з пристойним тиражем були колекційні лімітовані збірки – менший за обсягом «Смертельний соль-дієз» та «Рік лютого люти». Друк нової книжки здійснено у кропивницькому видавництві «Імекс ЛТД» за коштів обласної програми книговидавання. Упорядники – голова «Степу» Ольга Полевина і редактор альманаху «Степ» Олександр Архангельський.

Усі присутні привітали авторів і висловили захоплення різноманітною палітрою і високим літературним рівнем текстів, емоційним багатоголоссям та історичною цінністю «Смертельного соль-дієзу». Події, думки та відчуття воєнних літ зберегли для нащадків в публіцистичному та художньому слові Олександр Архангельський (вірші, есе, оповідання), Ніна Даниленко (новели), Валентина Кондратенко-Процун (вірші), Максим Липкан (оповідання), Тетяна Микитась (поезії, есе, нариси), Назарій Назарів

(поезії, документальний етюд), Людмила Николаєвська (вірші), Людмила Олександрук (казка, нарис), Ольга Полевина (поезія, оповідання, цикл новел), Галина Суржок (оповідання, есе), Олена Трибуцька (вірші, притча), Наталія Фесенко (вірші, новела), Надія Чичкан (поезії), Людмила Юферова (вірші, щоденник із зони бойових дій).

Учасником презентації був вокально-інструментальний ансамбль викладачів «Конкордія» із музичної школи № 4. Композиції у виконанні цього колективу увиразнювали виступи письменників, чії твори увійшли до книжки. Дехто з них прочитав свої нові поезії, написані саме до дня її презентації!

Назву книги «Смертельний соль-дієз» придумала Ольга Полевина. — На цій ноті пролунала перша почута нею сирена повітряної тривоги.

– У той же час, – зауважив один із промовців, – ця ж сама нота формує також і мі-мажор. А мажор – то вже певний оптимізм, піднесення і надія.

Ніна ДАНИЛЕНКО

ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Попри сльози та біль від втрати наших рідних – полеглих Захисників України – жіноцтво ГО «Єдина родина Кропивниччини» продовжує проводити цікаві інформаційні заходи, спілкуватися, навчатися, творити, донатити, відновлюватися та навіть посміхатися!

25 лютого відбулася зустріч в теплих кольорах «Народні традиції українського жіноцтва: Колодій. Колискова. Рушник. Хустка».

Під час заходу дізналися про українські традиції святкування Колодія (Масниць). Пригадали

колискові, які співали в дитинстві наші матері та бабусі! Художниця Ольга Коломієць розповіла про орнаментуку українського рушника, який супроводжував людину від її народження. Людмила Шибіста та Наталія Крадожон провели майстер-клас із зав'язування хустки для дівчат та жінок. А у виконанні співачки-фольклористки Оксани Терещенко прозвучали українські народні пісні, зокрема ті, що були написані під час війни.

Від кнайпи «Бамбетель» куштували обрядову страву – вареники з сиром, картоплею, капустою. За стародавніми традиціями, вони мають форму півмісяця, вважаються символом роду та жінки.

Дякуємо нашим мужнім воїнам ЗСУ за можливість на відносно мирній території збиратися та по крупицях відроджувати українські традиції!

З Днем української жінки: сильні та ніжні, вольові та рішучі, люблячі та терпеливі! Все буде Україна!

Олена СТЕПАНОВА

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ВОЛИНКИ

ЗВУЧАЛА МУЗИКА ДУШІ

«Звучала ніжно, без упику, скрипкові й інші всі ключі ставали всюди в часі плину».

Чи чули ви, як грає гайда? Інколи в Україні цей незвичайний інструмент називають дудою, козою. Гайда має болгарське коріння, є різновидом волинок. Не одне свято не проводиться без його дзвінкої протяжної мелодії. Волинка у середньовіччя була популярною в багатьох європейських країнах, зокрема для шотландців під час супроводу бойових дій. Кожен регіон мав її варіації. У Франції цей інструмент називався «binio», а в Іспанії — «gaita».

Не так давно кропивничанка Олександра Корпусова освоїла секрети гри на гайді. Слід додати, що пані Олександра – музикантка, працює викладачкою (сольфеджіо, музлітератури) у музичній школі №3.

– Де і як ви навчилися грати на гайді? – Справа в тому, що я болгарка по батькові. В області діє Громадська організація «Наши-те хора». Тож її керівник Сергій Осадчий, який отримав інструмент в дарунок від друзів з Болгарії, запропонував мені спробувати навчитися грати на ньому. Відразу трохи озадачив цією пропозицією. Адже інструмент має унікальну конструкцію і звуки. Тож ніхто не міг підказати, як ним керувати. Довелося трохи почитати літератури, радитися з обізнаними людьми, колегами... І гайда зазвучала. Вже граю на ній три роки.

– Чи легко видобувати звук? – Традиційно як волинка, так і гайда виготовляються зі шкіри цілої тварини, вивернутої наворіт, з трубами, прикріпленими до ніг і шиї. Гайда, яку ми отримали, також була ручної роботи, тільки виготовлена не з натуральної, а штучної шкіри. Гра на ній – це щось спільне між акордеоном і духовим інструментом. Його сопілка не замовкає. Треба

вчасно зупинити подих, щоб звук сам продовжував лінувати й гучніше залишається сталою. Гра на гайді – це ще й неабияке фізичне навантаження, зосередженість. Треба підтримувати об'єм повітря, вчасно надуваючи міх, напружувати груди, щоб витиснути повітря, ще й грати по нотах.

– Чи є у вас учні? – Так. Хлопчик і дівчинка. Але вони надто маленькі, й їм важко впоратися з усіма нюансами. Для дівчинки придбали ще один інструмент. Вона дуже старасться. Думаю, все вийде. Загалом у мене була мрія грати в колективі. В нашій школі існує оркестр народних інструментів, де ми граємо як болгарські народні пісні, так і інші музичні твори.

Спочатку в репертуарі були національні болгарські мелодії. Потім виникла потреба і бажання грати українські. Склали самотужки партії і виконували. Своєрідно і піднесено звучить Гімн України. А попури, складене з українських мелодій, – просто неперевершене.

– Неодноразово чула, як Ви граєте під час презентацій міських та обласних заходів...

– Так. А крім цього беру участь у концертах Євгена Жердя «Творчі волонтери» (Кроп:хаб) на підтримку Збройних сил України, що проходить на багатьох локаціях Кропивницького. Розробила свою програму: мікс класичних, народних мелодій, західноєвропейських хітів. Намагаюся, щоб було цікаво і пізнавально. Щоб моя гра звучала для душі і зворушувала серця.

Нині Олександра розучує нові мелодії, готова проводити майстер-класи, навчати дітей та дорослих, які воліють опанувати красивий болгарський інструмент.

Ольга КИЗИМЕНКО

КРАСА — СИЛА

ІСТОРІЯ НАЙСИЛЬНІШОЇ УКРАЇНКИ

ДИВО-ДІВЧИНА

Агафія Завидна народилася в 1884 році в маленькому українському селі Сулицьке неподалік Нікополя. Її батько був значно старший за матір — Федору Завидну, з якою його розділяло майже пів століття. Тривалий час у подружжя не було дітей, але у 37 років Федора нарешті народила первістка — доньку, яку назвали Агафією. Вдома дівчинку лагідно звали Гапочка. За нею в сім'ї з'явилася ще дванадцять дітей, але вижили лише шестеро: Агафія, Марко, Килина, Марія, Пелагея та Кирило. Усі виросли високими, міцними, наділеними природною силою, проте Гапочка була найвищою, найкремезнішою та, за словами сучасників, найвродливішою з усіх.

У 12 років Гапочка почала працювати покійкою в готелі мадам Юшкової в Нікополі. Якось вона почула, що господарі замовили вантажників, щоб переставити меблі в номерах. Дівчина з легкістю впоралася з цим завданням самотужки, викликавши подив і захоплення присутніх.

Ця історія мала продовження, яке назавжди змінило долю Агафії. У Нікополь приїхав із гастролями Іван Піддубний, знаменитий силач і артист цирку. Він оселився саме в готелі Юшкової. Його увагу привернула розповідь колег про дивовижну юну служницю, яка граючись переставляла важкі циркові гіри, залишені на подвір'ї. Піддубний спочатку не повірив почутому, але вирішив переконатися на власні очі. Те, що він побачив, вразило навіть легендарного богатира.

Агафія настільки здивувала Піддубного своєю неймовірною силою, що він запропонував їй долучитися до його циркової трупі. Зрештою, щоб дати Гапочці шанс розкрити свій талант, він навіть викупив її у батьків, забезпечивши тим самим початок її блискучої кар'єри в цирковому мистецтві.

МАЙЖЕ ДВА МЕТРИ КРАСИ

Шість років Агафія Завидна виступала під керівництвом Івана Піддубного, підкорюючи сцени міст і сіл своїми неймовірними силовими номерами. За цей час легендарний атлет передав своїй талановитій учениці секрети французької боротьби і вишукану техніку виконання силових трюків. Глядачі приходили в захват від того, як юна силачка однією рукою підіймала величезні гіри, а «карусель», коли Агафія крутила на плечах залізну рейку, на якій висіли десятеро чоловіків, ставала кульмінацією кожного виступу.

Її таланти здавалися безмежними. Завидна зубами здіймала стілець із помічником, клала на груди ковадло, по якому глядачі били ковалем молотом, і з легкістю виконувала гімнастичні трюки. Вона могла зробити «місток», утримуючи зверху до восьми чоловіків! Попри вражаючу силу, дівчина вирізнялася неабиякою гнучкістю, що ще більше захоплювало публіку.

Її міць і фізичні дані часто викликали чутки та припущення. Дехто вважав, що така сила — результат надмірного апетиту. Однак це було неправдою. Гапочка відзначалася скромністю у харчуванні, хоча й мала одну слабкість — вареники з сиром, які вона могла їсти на сніданок, обід і вечерю.

До 17 років учениця Піддубного не тільки досягла, а й перевершила свого наставника за фізичними параметрами. Її зріст становив 190 сантиметрів, а вага — 150 кілограмів. Однак при цьому богатирка мала надзвичайно маленький розмір ноги — лише 37-й за сучасними мірками. Агафія також славилася своєю вродою: русьві кучері, великі блакитні очі, ямочки на щоках і чуттєві губи блискуче створювали образ, який контрастував із її потужною фізичною статуєю. Кажуть, чоловіки буквально втрачали голову від цього поєднання неймовірної сили й тендітного дитячого личка.

ВОЛЯ ЗАМІСТЬ ЗОЛОТА

Жоден виступ Агафії Завидної не обходився без подарунків від захоплених шанувальників. Чоловіки обожнювали сильну й вродливу дівчину, але Гапочка залишалася байдужою до їхньої уваги, повністю зосередившись на тренуваннях і виступах під керівництвом Івана Піддубного. Та раптом, на піку свого тріумфу, вона зробила несподіваний крок — розірвала контракт із легендарним наставником.

Дослідники Нікопольського краєзнавчого музею припускають, що дівчина втомила від того, що залишалася в тіні великого патрона, чия ім'я завжди стояло на афішах, тоді як її талант залишався без належного визнання. Водночас родичі Агафії були переконані, що справжня причина розриву крилася в особистих стосунках. На їхню

думку, між наставником і ученицею виник конфлікт через невзаємне кохання, хоча хто саме відмовив у почуттях — назавжди залишилося таємницею.

Образ Піддубного була надзвичайно сильною. За легендою, він навіть присягнувся покарати Агафію, якщо та колись трапиться на його шляху. Та згодом силач охолов і вирішив помиритися. Приїхавши до Нікополя, він сподівався побачити колишню вихованку, але Агафія вже вирушила в гастрольний тур до Пруссії.

Після розриву з наставником Гапочка почала самотивно влаштовувати свої виступи і швидко здобула міжнародне визнання. Її слава сягнула таких висот, що навіть російський імператор Микола II зацікавився її виступами. Захоплений її неймовірними

силовими номерами, він запросив Агафію на аудієнцію. «Просіть скільки завгодно золота за ваш талант», — сказав цар. Проте відповідь силачки вразила його: «Мені брязкальця не потрібні», — відказала Агафія і замість золота попросила дозволу вільно в'їжджати за кордон. Це мудре і далекоглядне прохання дало їй можливість продовжувати кар'єру на міжнародній арені.

ТАЄМНА МІЛЬЙОНЕРКА

Отримавши дозвіл на вільні гастролі від самого імператора Миколи II, Агафія Завидна відкрила нову сторінку у своєму житті. Вона стала виступати не лише в царській Росії, але й у багатьох країнах Європи, беручи участь у чемпіонатах із французької боротьби, де незмінно перемогала, здебільшого чоловіків. Її слава зростала з кожним днем: запрошення, тріумфи, визнання і цінні подарунки стали невід'ємною частиною її кар'єри. Проте у 1917 році в Росії відбувся Жовтневий переворот, який змінив усе.

Іван Піддубний, ім'я якого на той час вже стало легендою, пристосувався до нових реалій. Він продовжив виступати на міжнародній арені, представляючи Радянський Союз. А ось Агафії Завидній радянська влада відмовила в підтримці та заборонила в'їжджати за кордон. Її кар'єра зазнала раптового удару.

Змушена залишити велику сцену, Агафія повернулася до Нікополя, до батьківської оселі. Та навіть попри перерву у виступах, її жага до сцени не згасла. Вона вирішила ризикнути і знову почати гастролі, хоча вже виключно рідним Півднем і Сходом України. Її найвірнішим помічником став рідний брат Марко, який став її адміністратором, бухгалтером і імпресаріо.

Марко був єдиною людиною, кому Гапочка довірила свою найбільшу таємницю. Якось при ньому вона зняла з шиї ланцюжок із крихтливим золотим ключиком і відчинила замок у старій гірі, яка виявилася потаємним сейфом. Усередині зберігалися всі її заощадження: монети, коштовності, зароблені під час успішних гастролей.

Після виступів на возі Гапочки часто лежало все, чим їй платили за виступи: кури, яйця, молоко. Серед цих дарів випадково лежала і гіря-сейф. Не було жодного разу, щоб їх не зупинили місцеві бандити. Перевртаючи віз догори дном і забираючи харчі, вони навіть не підозрювали, що найбільший скарб лежить у них перед очима — в тій самій, здавалося б, звичайній гірі.

Є легенда, що десь існує гіря-скарбничка, куди Завидна помістила золоті монети. Місце знаходження її невідоме.

ГІРКА САМОТНІСТЬ

У 1923 році, виступаючи в сусідньому з Нікополем селі, Агафія Завидна знову опинилася в центрі незвичайної події. На її виступ прийшов місцевий мільйонер на прізвисько Шпонька, який давно захоплювався

силачкою. Відомо було, що Гапочка не терпіла чоловічих заливань, але Шпонька вирішив, що для нього вона зробить виняток. Йому здавалося, що настав час переконати її вийти заміж, адже їй уже 39 років. Піддавшись імпульсу, він випив для хоробрості й, сховавшись за лаштунками, вирішив зробити несподіваний сюрприз.

Коли виступ закінчився, Шпонька кинувся на Гапочку з обіймами. Але Агафія, яка терпіти не могла сюрпризів, одним ударом відправила настирливого мільйонера додолу.

Принижений і розлючений, Шпонька вхопився за пістолет і вистрелив їй у груди.

Силачка, яка ніколи не знала хвороб і завжди впевнено трималася на ногах, раптом безсило впала навznak, не розуміючи, що сталося. На щастя, на допомогу прийшов її брат Марко. Разом із глядачами він переніс сестру на підвожу й негайно повіз до місцевого лікаря.

Цей постріл змінив усе її життя. Після пів року лікування й відновлення Гапочка вирушила до Сухумі, сподіваючись повернути сили. Там вона почала викладати боротьбу в одному зі спортивних клубів і навіть кілька разів намагалася виступати. Але здоров'я вже не було тим, що раніше: поранена легена й роздроблене плече назавжди обмежили її можливості. Усвідомивши, що кар'єра циркової артистки завершилася, Агафія повернулася до Нікополя.

Однак тихе провінційне життя не задовольняло жінку, яка звикла до овацій і яскравих тріумфів. Вона вирішила вирушити до Ленінграда (Петербурга), міста, яке колись аплодувало її силовим подвигам. Але часи змінилися: багатирка вже нікого не цікавила. Вона зняла невелику квартиру й почала жити самотнім, замкнутим життям. Ніколи не вийшла заміж, не народила дітей.

Попри зовнішню силу, Гапочка, яка не боялася ані чоловіків, ані бандитів, тепер зіткнулася зі страхом самотності. Вона потоваришувала з місцевим священником, передала йому частину своїх коштовностей із гіри-сейфа й попросила забезпечити гідний похорон у разі її смерті. Так жінка, яка колись викликала захоплення у всієї Європи, намагалася знайти мир і спокій у житті, що втратило яскравість.

ЗАБУТТЯ

Смерть прийшла до Агафії Завидної несподівано і передчасно. У 1934 році, після чергової операції, у неї розпочалося зараження крові. Силачка, яка ще нещодавно вражала світ своєю міццю, померла у віці п'ятдесяти років. Її родина вважала, що Гапочка могла б дожити до глибокої старості, адже її мати померла у 90 років, а батько — у 117. Проте фатальне поранення назавжди змінило її долю.

Того ж дня, коли не стало Агафії, трагічна подія сколихнула її рідний дім. У будинку Завидних обвалився димар, і під його уламками загинула ще одна сестра Гапочки — молодша, двійня Марка. Через її похорон родина не змогла приїхати до Ленінграда, щоб поховати Агафію.

Марко прибув до Ленінграда лише через кілька днів. Медсестри, які доглядали за Агафією, повідомили, що її поховали на території церкви, але точної назви храму ніхто не знав. Родина залишилася без жодного уявлення про місце її останнього спочинку.

Не вдалося знайти й коштовностей, які Завидна завжди носила на собі: золотого браслета, каблучки з діамантом і золотого ланцюжка з ключиком від знаменитої гіри-сейфа. У її ленінградській квартирі Марка зустріли нові господарі, які категорично відмовилися дозволити оглянути помешкання. Після тижня марних пошуків він повернувся до Нікополя ні з чим.

Так і зникла Агафія Завидна з історії. Від неї не залишилося ні могили, ні документів, лише родинні перекази й кілька старовинних фотографій, які Завидні передавали з покоління в покоління. У 1970-х роках племянниця Гапочки, Надія Завидна, намагалася знайти бодай слід своєї легендарної тітки. Вона зверталася до комітету з фізичної культури і спорту при Ленінградському виконкомі, але отримала відповідь, що про Агафію Завидну їм нічого не відомо.

Якби не сімейні оповіді та збережені світлини, історія української богатирки могла б зникнути назавжди, як і слід від її легендарної гіри-схованки. А так родина Завидних продовжує зберігати пам'ять про неймовірну жінку, яка була справжньою українською «жінкою-Котигорошко» і підкорила світ своєю силою і відвагою.

ПРАВОСЛАВНА ПРОСВІТА

НЕДІЛЯ ТОРЖЕСТВА ПРАВОСЛАВ'Я

Правитель Римської імперії Діоклетіан в 303 році видав наказ, щоб усі примірники Євангелія були знищені, а всі християни вбиті. Гоніння на християн було настільки лютим, що через рік переслідувачі вирішили, що стерли християнство з лиця землі. Діоклетіан спорудив свою знамениту колону з написом: «Назву «християнин» назавжди знищено!» Але в Євангелії є слова Христа: «Не бійся мале стадо. Отець ваш благословив дати вам Царство і кров святих мучеників стало носінням для Церкви Христової».

На зміну язичнику Діоклетіану прийшов імператор Костянтин, яким незабаром оголосив себе християнином. Після явлення йому на небі Христа Господнього, він сказав приборати язичницькі символи зі знамен і щитів солдатів, а замість них намалювати символ християнства — Хрест Господній. І після цього здобув перемогу над сильнішим противником... Так почалася епоха Вселенських соборів, виросло величне древо Церкви Христової...

У 843 році після остаточної перемоги християнства над ересью іконоборства і урочистого відновлення іконошанування (під час правління патріарха Мефодія і благочестивої цариці Феодори) святі богоносні отці помісного собору перший недільний день Великого посту визначили днем святкування цієї перемоги. Цей день називають Днем Торжества Православ'я (в цьому році 9 березня). Тиждень, що передує цьому святу, сповнений особливої молитовної праці. Грецьке слово «ортодоксія» означає «правильне величання». Тобто дуже близьке до поняття православ'я слово правомірність — вміння славити Господа Бога та правильно будувати своє духовне життя.

Але у 843 році не завершилися трагічні випробування історії Церкви Христової, яка у продовж століть повинна була захищати себе, свою віру, своє внутрішнє життя від спроб руйнування зсередини і ззовні, спроб роз'єднання, ослаблення, спроб позбавлення Божественної благодаті. Але, незважаючи на всі випробування, Церква Божа зберігає віру православну — тільки Господь допомагає протистояти безлічі спроб, найчастіше підтримуваних силою світської влади, зруйнувати віру православну і роз'єднати віруючих людей. І милістю Божою ні влади, ні внутрішнім зрадникам не вдалося змусити Церкву відмовитися від іконошанування.

Торжество Православ'я — це торжество життя во Христі. І кожного разу, коли ми збираємося на Божественну Літургію, коли приступаємо до причастя Тіла і Крові Христових, ми влаштовуємо Торжество Православ'я. Так прадавня Київська Русь, потім земля козацтва і теперішня Православна Україна дивом Божим жива і продовжує жити через всі страждання і війни дотепер!

Проте наше торжество Православ'я на землі тимчасове і обмежене. Усі ми прагнемо до з'їзду найважливішого Торжества Православ'я — до того, яке буде на межі історії і вічності. До того, про яке мріяли перші християни, звертаючись до Господа зі словами: «Маранафа, гряди, Господи Ісусе!» Тому що справжнім торжеством буде Його величчя, страшне і спасительне пришествя, яке має відкрити нову сторінку буття роду людського. Істину Христову неможливо знищити. Її буде даровано свого часу нове Небо і нова Земля. Нехай дарує нам Господь щирю віру і радість про Торжество Православ'я в нашій країні. «Україно, бережи віру православну, у ній же тобі утвердження!» — проголосимо ми в цей день, як вже багато століть співає наша Церква! Боронитимемо свою землю і свою батьківську віру! Будемо славити Бога, працювати, молитись і захищати свою Батьківщину!

Зі святом Торжества Православ'я вас, з «весною душ», дорогої співчизники!

Протоієрей Євгеній НАЗАРЕНКО

*Добірку «Православна просвіта» надруковано за текстами, які надані редакції

КУТОЧОК ПОЕЗІЇ

Ну все, мій друже, ми тепер самі.
Село в руїнах. Згарище і пуста.
Блукає тиша в спаленій землі.
Життя застигло у кривавих згустках.
Не бійся, чуєш! Я вже не боюсь.
Бентежитись мені нема за кого.
Тепер лише за сина я молюсь,
Щоб спокій віднайшов у Царстві Бога.
Ти бачиш, ще палає за вікном.
Кати ідуть. Там воля догорає.
І чорна смерть літає над селом...
Невинні душі у п'їтми шукаю.
Криниця наша досі ще жива.
І вишня не зламалася. Чагує.
Тепер у нас той нуль. Передова.
Ти хочеш їсти? Зараз нагодую.
Иди на руки. Тихо, не тремти.
Ще знайдемо поживу у підвалі.
Ти краще, як раніш, помуркоти...
Подумаємо, що робити далі.
Ти бачиш, друже, ми тепер самі.
Війна застигла болем на порозі.
Блукає тиша в спаленій землі.
Село в руїнах. Смерть уже в дорозі.

Ольга КИЦЯ

Атака "Погляд" пістолета Шовк з м'яким поліс-ком Удар у боксі Округ архієрея Бог хитрий добродію в словні Обрив морського берега Водобояць хворого собаки Присі-пливий критик

Казкова ...Скре-котушка Морський аналог жапаліну Кім-натний песик Западна садова квітка ... Крофт від Діоглі За колі шлі машина й помпа, станом Медик, що лікує шкіру ... Рівз Бард-джигіт

Спро-можність граці-вати Птах із годин-ника Міне-ральний пігмент Антічна Медуза "Ша-леней", україн. співанка Збиток (розм.) Залишки при чесанні бавовни Річка у Сколе

Гра на 64-х клі-тинках Лас-... у США Прикра-са, яка тримає зачіску Франц, модельєр П... Експерт у вінійній галузі Вино піно-... Гар-матний снаряд

Надувна кутя для спуску з гори Сирену-кани різні види рослин Місто на Закар-патті Рідис-нов-металіт Злак на ві-всянку Мафі-озна родина Дур-ниця Річковий дельфін

Старо-руська пісня-ска-зання Слівак, музикант Девад ... Луб з липової кори Напилок для дрібної роботи Дуб-бильна трава Ціль Факельсь із по-ведінки тварин

Отруйна рослина вночі ... Оструйний лідер шиття Духовний лідер шиття Пряду-найший кочовик Зимові знаряддя дівнички Перший учений ступінь Піа-Степан, Бобуп ...

Вигук у лез-гинці Юне хлоп'я Напій із какао Місто карна-валів Кіт-івський князь Нюк-чий за дерево

Язик мій - мій Промисл забруд-нення Актор у ролі Ераола Гуаро Картина кіноре-жисера Син Чинган-гука Дитина

Деле-ша з банку Пліс-нява М'ясо без кісток Свин-номат-ка Моноарх на Сході Ріба із плавким тілом Тро-пічні бульби

Друг Гаррі По-ттера Королі штаним ікече колін Свин-номат-ка 1/2 копійки за часів УНР Бер-рі-мор Від-значас крупу дату Матеріал стільника Пивна тара

Намул морів або озер Рослина для тязанні й опії Єрепена христ. секта Апарта-менти корови Перший мф. опись задрієк полки

Місце видні грошей Максі-дїжка Моноар-хна держава "Жіночий чоловік" ескімосів Витрати на утри-мання Вик-орис-тання Закриті під час сну Річка на заході Аляски

Жор-стока й скупа ледина Жор-стока й скупа ледина Витрати на утри-мання Вик-орис-тання Актор-пере-смієнник Вузол мере-жі Знак картяр. бубни Сир франц. королів

Давній абриген Криму Му-зичний тандем Камітна тропічна рослина Перед прізвищем

Оберемо пас-ничих колосків Сіль борної кислоти Обертена тригонометрична функція Теле-графна ... Морзе Зимова "роса" Сторожевий охоч

Ламань Народи-ла від Зевса Персея Піщана гадюка Оди-ниця енергії Старо-давнє місто в Сирії Фото-проект-тор Снігова людина

Без нього борці не борці Вісниця олімпій-ських богів Вираз-ження почуттів Жіно-ча за-чіска Картяр-ська масть Позаду фронту

Матір Бого-родиці Керів-ництво вишу ... -хау Обдаро-ваність, та не генія Анти-под норду

Прикис-ток для душі Тро-пічний фрукт Анти-лопа савани Нюська дрічка з кришкою Круп'є Речовина для по-кращення матеріалу Шлюбні зв'язки Задній план картини Мер в Елладі

Вигук забув-леного в лісі Куро-сава Речовина для по-кращення матеріалу Круп'є Речовина для по-кращення матеріалу Шлюбні зв'язки Задній план картини Мер в Елладі

Висока крупа глиняна посудина Пророк Старого Завіту Столиця Корсики Хіт "Океану Ельза" Гран-... конкурс на ка-порода Фіра чумаків Обід на хрестини Священ. Бик фараонів

Князь на Сході Ураїн. пісня "Гуцулка ... Кан-тона Фран-цузький композитор Дружина Леніна ... Ою Ніфара, закохана у На-ріцка Томас ... Еді-сон Найза-хідніше місто України

Довжина слідниці завінці Чорна соче-виця Пара до місця на хвистку Ляхо, постіль (заст.) Мико-біолог з паличкою Міро-біолог з паличкою Слівач-ка ... Х'юстон

Вро-да Мопед з коробкою передач Папуга Алад-діна Супут-ниця шершня Телефонна станція

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ...

Хто найтитованіший олімпійській спортсмен?

Майкл Фелпс. Його повне ім'я - Майкл Фред Фелпс II (народився 30 червня 1985, Балтимор, Меріленд, США) — американський плавець. Найуспішніший і найтитованіший олімпієць усіх часів. Фелпс брав участь у п'яти Олімпіадах і на його рахунку 26 медалей (22 золоті, по дві срібні та бронзові), здобуті на Іграх 2004, 2008, 2012 і 2016

років. Плавець здатний розвинути швидкість до 6 миль на годину (9,6 км/год.), тоді як акула - до 25 миль на годину (40,2 км/год.).

Що означає вислів «dum spiro spero»?

З латинської ця фраза означала «Поки ди-хаю, сподіваюся». Сприймається як фразеологічний зворот. У різних інтерпретаціях зустрічалася у багатьох авторів. Наприклад, у Цицерона, Сенеки, Жуля Верна. Відомо інтерпретація цієї фрази у вірші Лесі Українки «Сонта спрем спего!», що означає «Без надії сподіваюсь».

Що не може качур на відміну від качки?

Кім того, що качури не несуть яйця, вони ще не можуть крякати. Це роблять тільки самки. Цікаво, що качине крякання не створює відлуння. Загалом качок люди одомашнили дуже давно, це зробили ще стародавні єгиптяни. Країна, в якій качка користується найбільшою популярністю - Китай. У світі існує близько 110 різних видів качок.

Відповідь на sudoku

5		8	4	2		1	7
2	1	7	9		4		5
	8	4	5	7			
6	4	9	2		5	7	
7	3			8	4	9	2
		1	7	3		5	4
4	5		3	9	8		
				2	6	5	9
9	6					8	4

ПОНЕДІЛОК 10 березня

K2 6.45, 7.30, 20.50 «Сімейний суд» 8.25 Т/С «Криваві квіти 2» 64, 65 с. 10.05, 20.00 «Стосується кожного» 11.00, 2.00 «Готуємо разом» 12.45 «Удачний проект» 14.15, 1.10 «Шість соток» 15.05 Т/С «Тут і тепер» 1, 4 с. 18.20 Т/С «Криваві квіти 2» 66, 67 с. 22.30, 4.25 «Судові справи» 3.30 Удачний проект

НТН

6.00, 17.30 «Речдок» 8.35, 1.10 «Випадковий свідок» 11.15 «Речдок. Велика справа» 13.15 Т/С «Смерть у раю» 15.00, 21.00 Т/С «NCIS: Полювання на вбивцю» 19.20 Т/С «9-1-1» 23.30 Т/С «Гаваї 5.0» 2.35 «Речовий доказ»

КАНАЛ «1+1» УКРАЇНА

10.30, 3.15 «Одруження наосліп» 12.20 Т/С «Парочка слідчих» 14.20 «Учениця мольфара» 17.15, 22.00 Драма «Хороший лікар 3» 19.00, 1.35 «Говорить вся країна» 20.00 Т/С «Ключі від правди» 23.45 Т/С «Центральна лікарня» 2.20 «Міняю жінку»

НОВИЙ КАНАЛ

3.35 Екзи 5.05, 2.00 Аферисти в сінях 6.50 Х/ф «Свекруха-монстр» 8.40, 9.01 Т/С «Паніка Вова» 11.25 Х/ф «Звільнити Віллі» 13.35 Х/ф «Поліцейська академія» 17.00 Т/С «Будиночок на щастя» 20.00 VIP «Тернопіль» 20.55 Х/ф «Водій для копа» 22.40, 0.10 Х/ф «Таксі» 0.00 Звернення Президента 0.25 Х/ф «Операція «Казино»

КАНАЛ «2+2»

6.10 Х/ф «Майор Пейн» 8.00 Т/С «Опер за викликом» 13.25, 1.55 «Загублений світ» 17.20 «Загублений світ. Таємне життя тварин» 18.15 Х/ф «Коп у дитсадку 2» 20.10 Х/ф «Втікачі» 22.00 Т/С «Нарко-6» 0.10 Т/С «Народження мафії. Чикаго»

СТБ

4.20, 21.50 Т/С «Черговий лікар» 10.20, 2.10 Т/С «Історія одного злочину» 14.05 Т/С «Сліпа» 17.15 Т/С «Слід» 18.55 Супермама 20.00 Т/С «Лікарка Ковальчук» 23.45 Т/С «Водна поліція» 1.30 Т/С «Хід прокурора»

БІГУДІ ТБ

6.30, 4.30 Сімейні мелодрами 12.45, 22.40 Говорить Україна 13.50, 20.00 Т/С «Перелітний птах» 16.20 Т/С «Невірний» 18.00 Т/С «Скрізь тільки ти» 23.45 Т/С «Щоденники темного» 2.10 Т/С «Хостел»

ТЕТ

7.00 Чотири весілля 9.00 Х/ф «Соляна принцеса» 10.00 Т/С «Ненсі Дрю» 13.20 Х/ф «Попелюшка» 15.15 Х/ф «Фантастична четвірка 2. Вторгнення Срібного Серфера» 16.50 Х/ф «Фантастична четвірка» 18.35 Х/ф «Дуплекс» 20.10 Х/ф «Ніч у музеї - 2» 22.00 Т/С «Ромео і Джульєтта з Черкас 3» 0.00 Т/С «Пригоди Бампера і Суся» 2.00 Т/С «Королі палат»

К1

6.50 «Пізнати світ з Бедняковим» 8.00 «Крафтові мандри з Синельниковим» 10.30, 15.10, 0.20 «Інший світ» 11.50, 17.10 «Орел і Решка» 16.30, 23.10 «Камон з Узол і Манько» 18.30 Т/С «Мисливці за реліквіями 1 сезон.» 20.20 Т/С «Морський патруль 1 сезон.» 22.00 «Світ огляд з Машею Себовою» ПРЕМ'ЄРА 23.00 «Камон 2 з Узол і Манько»

МЕГА

6.00 Шість соток 7.50, 17.10 Скелтик 8.50 Містична Україна 9.45 Брама часу 10.35, 16.05 Таємниці світу 11.45, 19.00 Хижа Колумбія 12.35 Тварини-бієці 14.30 Речдок 18.00 Топ 10. Таємниці та загадки 19.50 Синя безодня 21.50 Мисливець і здобич 23.40 Секретні нацистські бази 0.35 Страх у твоєму домі 1.20 Правда життя 2.50 Останній день диктатора

ВІВТОРОК 11 березня

K2 6.45, 14.45, 20.50 «Сімейний суд» 8.25 Т/С «Криваві квіти 2» 66, 67 с. 10.05, 20.00 «Стосується кожного» 11.00, 2.00 «Готуємо разом» 12.40, 3.20 «Удачний проект» 13.55, 1.10 «Шість соток» 16.25 Т/С «Детектив Ренуар 6» 18.20 Т/С «Криваві квіти 2» 68, 69 с. 22.30, 4.25 «Судові справи»

НТН

6.00, 11.25, 17.30 «Речдок» 8.35, 1.10 «Випадковий свідок» 13.20, 19.20 Т/С «9-1-1» 15.00, 21.00 Т/С «NCIS: Полювання на вбивцю» 23.30 Т/С «Гаваї 5.0» 2.35 «Речовий доказ»

КАНАЛ «1+1» УКРАЇНА

10.30, 3.15 «Одруження наосліп» 12.20, 20.00 Т/С «Ключі від правди» 14.20 «Учениця мольфара» 17.15, 22.00 Драма «Хороший лікар 3» 19.00, 1.35 «Говорить вся країна» 23.45 Т/С «Центральна лікарня» 2.20 «Міняю жінку»

НОВИЙ КАНАЛ

3.55 Екзи 5.20 Аферисти в сінях 7.05, 9.01 Х/ф «Звільнити Віллі» 9.10 Т/С «Паніка Вова» 12.05 Х/ф «Звільнити Віллі 2» 13.55 Х/ф «Поліцейська академія» 17.00 Т/С «Будиночок на щастя» 20.00 Є питання (прем'єра) 20.55 Х/ф «Куленепробивний чернець» 22.50, 0.10 Х/ф «Каліфорнійський дорожній патруль»

КАНАЛ «2+2»

7.15, 8.55 Т/С «CSI: Місце злочину» 11.35, 1.55 «Загублений світ» 15.30 21 тур УПЛ «Динамо» - «Зоря» 17.25 Х/ф «Скелелаз» 19.40 Х/ф «Скеля» 22.05 Т/С «Нарко-6» 0.10 Т/С «Народження мафії. Чикаго»

СТБ

8.20, 21.50 Т/С «Черговий лікар» 14.00 Т/С «Сліпа» 17.15 Т/С «Слід» 18.55 Супермама 20.00 Т/С «Лікарка Ковальчук» 23.40 Т/С «Водна поліція» 1.30 Т/С «Хід прокурора»

БІГУДІ ТБ

6.30, 4.30 Сімейні мелодрами 12.45, 22.40 Говорить Україна 13.50, 20.00 Т/С «Перелітний птах» 16.20 Т/С «Невірний» 18.00 Т/С «Скрізь тільки ти» 23.45 Т/С «Щоденники темного» 2.10 Т/С «Хостел»

ТЕТ

7.00 Чотири весілля 9.00 Х/ф «Соляна принцеса» 10.00 Т/С «Ненсі Дрю» 13.20 Х/ф «Попелюшка» 15.15 Х/ф «Фантастична четвірка 2. Вторгнення Срібного Серфера» 16.50 Х/ф «Фантастична четвірка» 18.35 Х/ф «Дуплекс» 20.10 Х/ф «Ніч у музеї - 2» 22.00 Т/С «Ромео і Джульєтта з Черкас 3» 0.00 Т/С «Пригоди Бампера і Суся» 2.00 Т/С «Королі палат»

К1

6.55 «Пізнати світ з Бедняковим» 8.30 «Крафтові мандри з Синельниковим» 10.40, 15.05, 1.10 «Інший світ» 12.00, 17.10 «Орел і Решка.» 16.30 «Камон з Узол і Манько» 18.30 Т/С «Мисливці за реліквіями 2 сезон.» 20.20 Т/С «Морський патруль 1 сезон.» 22.00 «Світ огляд з Машею Себовою» ПРЕМ'ЄРА 23.00 «Камон 2 з Узол і Манько»

МЕГА

6.00 Шість соток 7.50, 17.10 Скелтик 8.50 Містична Україна 9.45 Брама часу 10.35, 16.05 Таємниці світу 11.45, 19.00 Хижа Колумбія 12.35 Мисливець і здобич 14.30 Речдок 18.00 Топ 10. Таємниці та загадки 19.50 За крок до істини 21.50 Тварини-бієці 23.40 Стародавній Єгипет. Хроніки Імперії 1.20 Правда життя 2.50 Останній день диктатора

СЕРЕДА 12 березня

K2 6.45, 14.45, 20.50 «Сімейний суд» 8.25 Т/С «Криваві квіти 2» 68, 69 с. 10.05, 20.00 «Стосується кожного» 11.00, 2.00 «Готуємо разом» 12.40, 3.20 «Удачний проект» 13.55, 1.10 «Шість соток» 16.25 Т/С «Детектив Ренуар 7» 18.20 Т/С «Криваві квіти 2» 70, 71 с. 22.30, 4.25 «Судові справи»

НТН

6.00, 11.30, 17.30 «Речдок» 8.35, 1.10 «Випадковий свідок» 13.20, 19.20 Т/С «9-1-1» 15.00, 21.00 Т/С «NCIS: Полювання на вбивцю» 23.30 Т/С «Гаваї 5.0» 2.35 «Речовий доказ» 4.10 «Правда життя. Професійні байки»

КАНАЛ «1+1» УКРАЇНА

6.30 «Сніданок з 1+1» 10.30, 3.15 «Одруження наосліп» 12.20, 20.00 Т/С «Ключі від правди» 14.20 «Учениця мольфара» 17.15, 22.00 Драма «Хороший лікар 3» 19.00, 1.35 «Говорить вся країна» 23.45 Т/С «Центральна лікарня» 2.20 «Міняю жінку»

НОВИЙ КАНАЛ

4.20 Екзи 5.50, 2.30 Аферисти в сінях 7.35, 9.01 Х/ф «Звільнити Віллі 2» 9.30 Т/С «Паніка Вова» 12.10 Х/ф «Звільнити Віллі 3: Порятунк» 13.50 Х/ф «Поліцейська академія 5. Операція Мамі Біч» 15.30 Х/ф «Поліцейська академія 6: Місто в облозі» 17.00 Т/С «Будиночок на щастя» 20.00 Х/ф «Без жалю» 21.55, 0.10 Х/ф «Сукупність брехні» 0.15 Х/ф «Банші Інішерина»

КАНАЛ «2+2»

7.15, 9.00 Т/С «CSI: Місце злочину» 11.40, 1.50 «Загублений світ» 15.25 Х/ф «Тринадцятий війн» 17.20 Х/ф «Зломники» 19.50 Х/ф «Планета мавп» 22.00 Т/С «Нарко-6» 0.05 Т/С «Народження мафії. Нью-Йорк»

СТБ

3.05, 10.15, 2.10 Т/С «Історія одного злочину» 8.25, 21.50 Т/С «Черговий лікар» 14.05 Т/С «Сліпа» 17.15 Т/С «Слід» 18.55 Супермама 20.00 Т/С «Лікарка Ковальчук» 23.45 Т/С «Водна поліція» 1.30 Т/С «Хід прокурора»

БІГУДІ ТБ

6.30, 4.30 Сімейні мелодрами 12.45, 22.40 Говорить Україна 13.50, 20.00 Т/С «Перелітний птах» 16.20 Т/С «Невірний» 18.00 Т/С «Скрізь тільки ти» 23.45 Т/С «Щоденники темного» 2.10 Т/С «Хостел»

ТЕТ

7.00 Чотири весілля 9.00 Х/ф «Білосніжка» 10.00 Т/С «Ненсі Дрю» 13.20 Х/ф «Залізний Ганс» 14.50 Х/ф «Гри з вогнем» 16.40 Х/ф «Персі Джексон: Море чудовиськ» 18.25 Х/ф «Уяви собі» 20.15 Х/ф «Ніч у музеї 3: Секрет гробниці» 22.00 Т/С «Ромео і Джульєтта з Черкас 3» 0.00 Т/С «Пригоди Бампера і Суся» 2.00 Т/С «Королі палат»

К1

6.20 «Пізнати світ з Бедняковим» 7.30 «Крафтові мандри з Євгеном Синельниковим» 9.10 «Інший світ» 10.35, 17.10 «Орел і Решка» 16.30 «Камон з Узол і Манько» 18.30 Т/С «Мисливці за реліквіями 2 сезон.» 20.20 Т/С «Морський патруль 1 сезон.» 22.00 «Світ огляд з Машею Себовою» ПРЕМ'ЄРА 23.00 «Камон 2 з Узол і Манько»

МЕГА

7.50, 17.10 Скелтик 8.50 Містична Україна 9.45 Брама часу 10.35, 16.05 Таємниці світу 11.45, 19.00 Хижа Колумбія 12.35 Тварини-бієці 14.30 Речдок 18.00 Топ 10. Таємниці та загадки 19.50 За крок до істини 21.50 Мисливець і здобич 23.40 Секретні нацистські бази 1.20 Правда життя 2.50 Останній день диктатора

ЧЕТВЕР 13 березня

K2 6.45, 14.45, 20.50 «Сімейний суд» 8.25 Т/С «Криваві квіти 2» 70, 71 с. 10.05, 20.00 «Стосується кожного» 11.00, 2.00 «Готуємо разом» 12.40, 3.25 «Удачний проект» 13.55, 1.10 «Шість соток» 16.25 Т/С «Детектив Ренуар 7» 18.20 Т/С «Криваві квіти 2» 72, 73 с. 22.30, 4.25 «Судові справи»

НТН

6.00, 11.30, 17.30 «Речдок» 8.35, 1.15 «Випадковий свідок» 13.20, 19.20 Т/С «9-1-1» 15.00, 21.00 Т/С «NCIS: Полювання на вбивцю» 23.30 Т/С «Гаваї 5.0» 2.35 «Речовий доказ» 4.05 «Правда життя. Професійні байки»

КАНАЛ «1+1» УКРАЇНА

6.30 «Сніданок з 1+1» 10.30, 3.15 «Одруження наосліп» 12.20, 20.00 Т/С «Ключі від правди» 14.20 «Учениця мольфара» 17.15, 22.00 Драма «Хороший лікар 3» 19.00, 1.35 «Говорить вся країна» 23.45 Т/С «Центральна лікарня» 2.20 «Міняю жінку»

НОВИЙ КАНАЛ

5.35, 1.40 Аферисти в сінях 7.10 Х/ф «Звільнити Віллі 3: Порятунк» 8.50, 9.01 Т/С «Паніка Вова» 11.30 М/ф «Заплутана історія» 13.15 Х/ф «Покоївка з Мангеттену» 15.10 Х/ф «Свекруха-монстр» 17.00 Т/С «Будиночок на щастя» 20.00 Х/ф «Штурм Білого дому» 22.20 Х/ф «Інкасатор» 0.10 Х/ф «Смертельний квест»

КАНАЛ «2+2»

6.55, 9.20 Т/С «CSI: Місце злочину» 11.05, 1.35 «Загублений світ» 15.55 Х/ф «Скеля» 18.20 Х/ф «Чужа територія» 20.15 Х/ф «Акт помсти» 22.00 Х/ф «Страх» 23.50 Т/С «Народження мафії. Нью-Йорк»

СТБ

3.00, 10.15 Т/С «Історія одного злочину» 8.25, 21.50 Т/С «Черговий лікар» 14.05 Т/С «Сліпа» 17.15 Т/С «Слід» 18.55 Супермама 20.00 Т/С «Лікарка Ковальчук» 23.45 Т/С «Водна поліція» 1.30 Т/С «Хід прокурора»

БІГУДІ ТБ

6.30, 4.30 Сімейні мелодрами 12.45, 22.40 Говорить Україна 13.50, 20.00 Т/С «Перелітний птах» 16.20 Т/С «Невірний» 18.00 Т/С «Скрізь тільки ти» 23.45 Т/С «Щоденники темного» 2.10 Т/С «Хостел»

ТЕТ

7.00 Чотири весілля 9.00 Х/ф «Нове вбрання короля» 10.00 Т/С «Ненсі Дрю» 13.20 Х/ф «Білосніжка» 14.40 Х/ф «Ромео та Джульєтта» 16.40 Х/ф «Дуплекс» 18.15 Х/ф «Зооаглядач» 20.00 Х/ф «Уліпмай шахрайку, якщо зможеш» 22.00 Т/С «Ромео і Джульєтта з Черкас 3» 0.00 Т/С «Пригоди Бампера і Суся» 2.00 Т/С «Королі палат» 2.55 Т/С «Нове життя Василя Павлівни»

К1

6.10 «Пізнати світ з Бедняковим» 7.40 «Крафтові мандри з Синельниковим» 10.00, 0.05 «Інший світ» 11.15, 17.10 «Орел і Решка» 16.00 «Камон з Узол і Манько» 18.30 Т/С «Мисливці за реліквіями 2 сезон.» 20.20 Т/С «Морський патруль 1 сезон.» 22.00 «Світ огляд з Машею Себовою» ПРЕМ'ЄРА 23.00 «Камон 2 з Узол і Манько»

МЕГА

7.50, 17.10 Скелтик 8.50 Містична Україна 9.45 Брама часу 10.35, 16.05 Таємниці світу 11.45, 19.00 Синя безодня 12.35 Мисливець і здобич 14.30 Речдок 18.00 Топ 10. Таємниці та загадки 19.50 За крок до істини 21.50 Тварини-бієці 23.40 Секретні нацистські бази 1.20 Правда життя 2.50 Останній день диктатора

П'ЯТНИЦЯ 14 березня

K2 6.45, 14.45, 20.50 «Сімейний суд» 8.25 Т/С «Криваві квіти 2» 72, 73 с. 10.05, 20.00 «Стосується кожного» 11.00, 2.20 «Готуємо разом» 12.40, 1.10 «Удачний проект» 13.45, 4.30 «Шість соток» 16.15 Т/С «Детектив Ренуар 7» 18.20 Т/С «Криваві квіти 2» 74, 75 с. 22.30 «Судові справи» 3.45 «Шеф-кухар»

НТН

6.00, 11.30, 17.30 «Речдок» 8.35, 1.15 «Випадковий свідок» 13.20, 19.20 Т/С «9-1-1» 15.00, 21.00 Т/С «NCIS: Полювання на вбивцю» 23.30 Т/С «Гаваї 5.0» 2.20 «Речовий доказ» 3.50 «Правда життя. Професійні байки» 4.50 «Таємниці світу»

КАНАЛ «1+1» УКРАЇНА

6.30 «Сніданок з 1+1» 10.30 «Одруження наосліп» 12.30 «Міняю жінку» 16.00 Детектив «ТАЄМНИЦІ КРОСБОРДІВ» 17.45 «Колесо фортуни» 19.00 «Світ навіворит. Україна, 2025 г.» 20.00 «Світ навіворит. Україна, 2025 г.» 21.00 Х/ф «Імперія кіно. «П'ятий елемент» 23.30 Жан рено у вражаючому трилері «Імперія вовків»

НОВИЙ КАНАЛ

5.30 М/ф Підключені 7.20 М/ф Красуна та чудовисько 9.01 Т/С «Будиночок на щастя» 13.00 Х/ф «Гола правда» 14.50 Х/ф «Дружина напрокат» 16.55 Х/ф «Полювання на колишню» 19.00 Х/ф «П'ятий вимір» 21.05 Х/ф «65» 22.50 Є питання 23.45, 0.10 Х/ф «Анатомія»

КАНАЛ «2+2»

6.00, 4.00 «Джедаї» 7.15, 9.50 Т/С «CSI: Місце злочину» 11.30, 1.00 «Загублений світ» 15.05 Х/ф «Втікачі» 16.55 Х/ф «Сорок сім ронінів» 19.00 Х/ф «Ронін» 21.15 Х/ф «Поціпунк дракона» 23.05 Х/ф «Чужа територія»

СТБ

3.05, 23.40 Т/С «Агенти справедливості» 13.55, 18.58 Т/С «Сліпа» 21.45 Т/С «Черговий лікар»

БІГУДІ ТБ

6.30, 4.30 Сімейні мелодрами 12.45, 22.40 Говорить Україна 13.50, 20.00 Т/С «Перелітний птах» 16.20 Т/С «Невірний» 18.00 Т/С «Скрізь тільки ти» 23.45 Т/С «Щоденники темного» 2.10 Т/С «Хостел»

ТЕТ

7.35 М/ф «Рок Доґ 2» 9.15 Я люблю Україну 11.00 Найкраща оселя 12.00 Х/ф «Соляна принцеса» 13.10 Х/ф «Залізний Ганс» 14.40 Х/ф «Три горішки для Попелюшки» 16.15 Х/ф «Уяви собі» 18.15 Х/ф «Як позбутися хлопця за 10 днів» 20.15 Х/ф «Кохання та інші негаразди» 22.00 Ліга сміху. Волонтерський десант 3 2.00 Розсміши коміка 2.40 Т/С «Нове життя Василя Павлівни»

К1

5.05 «Дай Лапу» 6.50 «Пізнати світ з Бедняковим» 8.00 «Крафтові мандри з Синельниковим» 10.15, 14.40, 0.05 «Інший світ» 11.30, 17.00 «Орел і Решка» 16.05 «Камон з Узол і Манько» 18.30 Т/С «Мисливці за реліквіями 2 сезон.» 20.20 Т/С «Морський патруль 1 сезон.» 22.00 «Світ огляд з Машею Себовою» ПРЕМ'ЄРА 22.55 «Камон 2 з Узол і Манько»

МЕГА

6.00 Шість соток 7.50, 17.10 Скелтик 8.50 Містична Україна 9.45 Брама часу 10.35, 16.05 Таємниці світу 11.45, 19.50 За крок до істини 12.35, 19.00 Синя безодня 14.30 Речдок 18.00 Топ 10. Таємниці та загадки 19.50 Мисливець і здобич 23.00 Історія Європи 0.00 Останній день диктатора 0.40 Королі Франції 2.35 Код доступу

СУБОТА 15 березня

K2 6.50 «Удачний проект» 8.15, 4.35 «Шість соток» 9.10, 2.15 «Готуємо разом» 11.00 Т/С «Детектив Ренуар 7» 14.55, 21.40 «Сімейний суд» 16.40, 23.25 «Судові справи» 18.15 Т/С «Тут і тепер» 5, 6 с. 20.00 «Стосується кожного» 1.10, 5.15 «Квадратний метр» 3.45 «Шеф-кухар»

НТН

5.45 «Речдок» 9.05

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Говоримо «ні» синцям та мішкам під очима

Мішки і синці під очима – косметична проблема, яка турбує практично всіх. Головні винуватці цього – спадковість і віковий фактор, коли шкіра починає втрачати еластичність. Також на це може впливати втома, нестача нормального сну, зневоднення, неправильне харчування та шкідливі звички. Якщо проблема не набула хронічного характеру, позбутися темних кіл під очима можна перевіреними та ефективними способами.

Покладіть під очі скибочки огірка чи заварені чайні пакетики. Огірок містить багато вологи, отже, відмінно зволожить шкіру під очима.

Крім того, він ще й є своєрідною альтернативою холодному компресу. У чаї, який потрапить на шкіру з пакетиків, міститься кофеїн – він покращує кровообіг. Якщо ви попередньо охолодите заварені пакетики в холодильнику, вони також замінять собою компрес.

Використовуйте крем для очей із ретинолом. Він посилює вироблення колагену та розгладжує шкіру. Нанесіть невелику кількість засобу на область під очі, акуратно вбивши в шкіру. Тільки пам'ятайте, що ретинол діє не так швидко, як би того хотілося. Іноді потрібно 12 тижнів, щоб з'явилися відчутні результати.

Використовуйте зволожуючий крем хоча б перед сном. Наносьте засіб легкими поплескуючими рухами – цей ніжний масаж покращить циркуляцію крові.

Вмивайтеся прохолодною водою. Гаряча вода посилює набряклість і підкреслює темні кола. Також можна прикласти до мішків під очима кубики льоду, зроблені з настою м'яти. Тільки не тримайте кубики більше 5 хв. – можете пошкодити судини. З метою обережності компрес можна прикласти через тканину.

ОБЕРЕЖНО: САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я
Перед застосуванням лікарського засобу проконсультуйтеся з лікарем

Накладіть під очі холодний компрес. Це експрес-метод, який допоможе швидко стерти сліди втоми на обличчі. На 3-5 хв. додайте до області під очима змочені в прохолодній воді ватяні диски або, наприклад, столові ложки. Холод звужить кровоносні судини і вони перестануть так виразно просвічувати з-під шкіри.

ЯК ПІДНЯТИ РІВЕНЬ КИСНЮ В КРОВІ

У разі зниженого рівня кисню в крові, який показує пульсоксиметр, треба лягти на живіт, щоб поліпшити кровопостачання. Таку пораду дають лікарі-пульмонологи.

Це – пропозиція, прийом, спрямований на зміну легеневого кровотоку та поліпшення вентиляції зон легенів, особливо задніх відділів, які найчастіше уражаються, наприклад, у разі COVID. У разі, якщо немає пневмонії, полежати на животі раз на годину 15-20 хвилин – це неважко. Якщо пульсоксиметр показує 95 % – через дві хвилини лежання на животі є 97-98 %, як мінімум 4-5 % наростає тільки від зміни пози, зазначають лікарі.

НА ПРОХАННЯ ЧИТАЧІВ

Молитва за зниклих безвісти

На думку церкви, для бога мертвих немає. Тому зниклий безвісти з'єднується з живими. За упокій моляться, тільки якщо факт смерті встановлено.

За зниклого безвісти слід молитися, як за живого, і подавати записки про здоров'я – одноразові або рік (у монастирях приймають такі довгострокові записки).

Можна уточнити, написавши: про здоров'я зниклого безвісти воїна (ім'я). Можна також молитися вдома.

МОЛИТВА ДО БОЖОЇ МАТЕРІ ЗА ТИХ, ХТО ПРОПАВ БЕЗВІСТИ

О, Премилостива Мати, що породила Найсвятіше Слово на спасіння роду людського! Ти

Скниня істина, що вмістила в Собі Творця всього, а тому й материнське дерзновіння перед Ним маєш, і можеш дослухатися страждань матерів безутішних!

До Тебе спрямовуємо свої молитви сердечні й туги душевні: ублагай Сина Свого і Бога нашого, щоби повернув Він безвісти зниклого додому, як колись, змилосердившись, повернув сина вдові із Наїну! Ти єдина Надія тим, хто надію втратив, і Сама, бачачи колись страждання свого Божественного Сина на хресті, подай Твоє милостиве заступництво тим, чий серця також подібним найгіркішим мечем уражені! Простягни лагідну Твою руку, й збережи, укріпи, заступи та поверни додому слугу Бо-

жого (ім'я), що безвісти пропав, подай втішання серцям рідним, що стражданнями розриваються, адже, як Матір, Ти співчуття сповнена й на милість щедра!

Тож сьогодні споглянь лагідно на людей цих, що перед святим образом Твоїм про допомогу Тебе молять, помочи Твоєю й чудесного заступництва потребуючі: яви всім нам щедру Твою ласку й милість, подай усе до спасіння корисне, укріпи нашу віру, зміцни серця, освіти душі, а відчай, горе та розпач відними й до пізнання істини наведи, щоби всі однодушно оспівували величні діла Божі через Твоє милостиве заступництво, яке даруєш нам, нині й по всяк час, і на віки віків. Амінь!

ДОБРИЙ ГОСПОДАР

Що робити, якщо насіннєва картопля проросла?

Картоплю, особливо насіннєву, дуже важливо зберігати за правильної температури та вологості. А саме при 2-3 градусах тепла та 85-90 відсотках вологості.

Якщо картопля все ж проросла, паростки треба обірвати, але дуже обережно. Зробити це слід якомога раніше. Адже вони забиратимуть у бульб багато поживних речовин, позбавляючи запасів живлення. До речі, деякі досвідчені картопларі радять паростки на насіннєвій картоплі обрізати, залишаючи 0,5-1 см довжини. Мовляв, при обриванні пророс-

тків у вічках залишаться тільки найслабші бруньки, оскільки найсильніша буде вирвана. А саме вона формує найкрупніші бульби. Відтак врожай буде гіршим.

Якщо в погребі дуже тепло, паростки з'являться знову, а отже, продовжать позбавляти картоплю сил. Такий насіннєвий матеріал на весну вже нікуди не годитиметься. Тож після того, як обламаєте паростки, обов'язково забезпечте картоплі належні умови утримання. Натомість за правильного зберігання бульб па-

ростки ближче до весни тільки-тільки почнуть прокльовуватись. Їх оптимальна довжина має бути не більше 1 см.

Принагідно хочемо застерегти, що насіннєву картоплю слід купувати лише в спеціалізованих місцях, оскільки з рук вам можуть продати звичайну дрібну бульбу. Ба більше: це можуть бути плоди, що виродились, з яких нічого путнього не виросте.

Оздоровлювати сорти рекомендується приблизно раз на 5 років, купуючи в перевірених продавців.

Не поспішайте висівати насіння на розсаду

Бажання висіяти насіння на розсаду якомога раніше може спричинити негативні наслідки. Рано висіяні рослини відчують дефіцит світла, витягуються і слабнуть, а після висаджування у ґрунт можуть загинути. Навіть якщо забезпечити їм штучне освітлення, вони переростають, а потім довго приживаються. Та й пересаджувати перерослу розсаду складніше.

Отже ранній посів виправданий лише для городини, яку вирощуватимете в закритому ґрунті. До того ж, погодьтесь, далеко не всю розсаду ми висаджуємо на городі, наприклад, 1 травня. Багато хто практикує конвеєрний посів, коли розсаду висаджують у різні строки. І це пра-

70-75. Гарбузових культур — 30 днів.

Небажаним є також пізній посів насіння, бо можна так і не дочекається плодів. Тому дуже важливо зважати на оптимальні строки висіву насіння на розсаду залежно від регіону, в якому проживаєте.

АНТИВОЄННА КУЛІНАРІЯ

ЛЕГКИЙ СВЯТКОВИЙ САЛАТ З КУКУРУДЗОЮ

4-5 круто зварених яйця, 350-400 г крабових паличок, банка консервованої кукурудзи, 150-200 г тертого сиру, 200 г майонезу, скибочки свіжих або консервованих ананасів, зелень.

Дрібно посікти яйця і крабові палички. З'єднати з кукурудзою, тертим сиром, майонезом та ретельно перемішати. Додати ананаси, якщо любите їх соковитий кисло-солодкий смак, то можна покласти побільше цього екзотичного фрукту. На завершення прикрасити зеленню. Подавати охолодженим.

ГРИБНИЙ ЖУЛЬЄН

250 г печериць, 2 цибулини, 2 ст. л. крохмалю, 100 г соєвих вершків, 0,5 ч. л. мускатного горіха, сіль, перець чорний, олія.

Тоненько нарізані гриби та посічену цибулю трохи обсмажити. Сколотити вершки з крохмалем, посолити, додати перець, мускатний горіх. Цим соусом залити гриби та запікати в духовці 30 хвилин при температурі 180-190 градусів.

РУЛЕТКИ З ШИНКИ

200-300 г шинки, 2 болгарські перчини, 2-3 круто зварені яйця, 0,5 скл. майонезу, 100 г крабових паличок, сіль, перець чорний мелений.

Яйця, перець та крабові палички нарізати кубиками. Все сколотити, посолити, додати чорний перець, заправити майонезом і перемішати.

Шинку нарізати тоненькими кружальцями. На кожне викласти 1-2 ст. л. начинки, звернути конвертиком і прищепити зубочисткою.

ФІЛЕ КУРЯЧЕ В КАРАМЕЛІ

3 курячі філе, 500 мл води, 0,5 ч. л. цукру, 1 ст. л. оцту з білого вина, 0,5 ч. л. солодкого меленого перцю, 2 ст. л. карамельного сиропу, 30 мл олії, 3 конверти з алюмінієвої фольги.

Філе вимити прохолодною водою, трохи відбити, покласти в емальовану каструлю, посипати цукром, перцем, залити водою з оцтом, закрити кришкою й залишити на годину. М'ясо дістати з маринаду, обсушити, змазати сиропом і залишити на 7 хвилин. Філе облити олією і кожне окремо впакувати в конверт із алюмінієвої фольги. Смажити на кришці барбекю по 10 хвилин з кожного боку. Готове м'ясо звільнити від фольги й викласти на блюдо.

ТОРТ «ЧОРНИЙ ПРИНЦ»

Тісто: 1 яйце, 1 склянка цукру, 2-3 чайні ложки какао, 1 склянка кефіру, 1 чайна ложка соди, 1 склянка борошна.

Крем: 200 г масла, 0,5 склянки цукру, 250 г сметани.

Яйце сколотити з цукром на густу піну, додати кефір, соду і ще раз сколотити. Потім додати борошно, вимішати. Тісто має бути схоже на густу сметану. Вилити тісто в змащену жиром високу форму і пекти при 180 градусах. Перевірити готовність сірником: якщо увіткнутий у пиріг сірник вологий, треба допекти. Витягнути з форми і охолодити на решітці. Потім розрізати на 2 коржі, перемастити кремом, зверху прикрасити горіхами, шоколадом.

Крем: масло розтерти з цукром, додати сметану і все сколотити.

ШВИДКИЙ ТОРТ

Для одного коржа: 1 яйце,

1 чайна ложка крохмалю, 0,5 чайної ложки соди або розпушувача, по 0,5 склянки цукру, сметани і борошна.

Усе змішати. Додати в перший корж родзинки, у другий – какао, в третій – мак, у четвертий – горіхи за смаком.

Крем: сколотити 600 г сметани (або вершків) з 3 столовими ложками цукру, пакетиком ванільного цукру і згущувачем для вершків.

Прикрасити шоколадною глазур'ю (розтоплений шоколад і вершкове масло) або посипати горіхами і тертим шоколадом.

РАХАТ ЛУКУМ

1 склянка цукру, 2 склянки апельсинового соку, 1 склянка кукурудзяного крохмалю (картопляний не підходить – продукт вийде каламутним), 50 г очищених горіхів, цукрова пудра.

З'єднати цукор з третиною апельсинового соку. Поставити на середній вогонь і витримати 5-7 хвилин, поки маса почне загусати. Решту соку змішати з крохмалем і тонкою цівкою влити в киплячий сироп, постійно помішуючи, щоб не утворювалися грудочки. І ще варити 3 хвилини, продовжуючи помішувати. У трохи прохолоду суміш додати підсмажені горішки і знову добре перемішати. У силіконову форму викласти масу і поставити на 3-4 години в прохолодне місце. Нарізати на порційні шматочки і обкачати у цукровій пудрі.

МАРМУРОВЕ СУФЛЕ

400 г жирного сиру (кисломолочного), 500 г сметани (20%), 5-6 шт. піскового печива, 5-6 ст. л. молока, 5 ст. л. какао, 2/3 скл. цукру, 35-40 г желатину.

Желатин залити водою кімнатної температури на пів години, щоб вода його покривала. Печиво подрібнити, але не на крихту. Сир, сметану і цукор змішувати до розчинення цукру. Повинна вийти однорідна маса. Додати в набряклий желатин молоко і підігріти, але не до кипіння. Желатин має повністю розчинитися. Додати желатин з молоком у сирну суміш, сколючуючи вінчиком. Розділити отриману масу на 3 частини. До однієї додати какао і легенько перемішати виделкою, щоб було видно вкраплення шоколаду в торті. До другої частини додати подрібнене печиво. Третя частина залишається без добавок. Круглу салатницю вистелити харчовою плівкою. Викласти почергово по дві ложки сирну масу – з какао, з печивом та білу. Поставити в холодильник на 6 годин. Потім перекинути мармурове суфле на тарілку, обережно зняти салатницю і плівку.

ТОРТ ІЗ ПЕЧИВА БАНАНОВИЙ

1 кг несолоних крекерів, 4 великі банани, 1 л сметани, 0,5 кг цукру, 100 г шоколаду.

Сколотити сметану з цукром. Банани тонко нарізати. Викласти на тарілку крекери, змастити їх сметаною. На кожен крекер покласти кружальце банана. Потім – знову шар крекерів, сметана, банани. При викладанні шарів дотримуватися шахового порядку. Тобто, на крекер – банан, на банан – крекер. Останній шар має бути з крекерів, покритих сметаною.

Прогноз погоди за даними Sinoptik.ua

Сонце

Схід: 06:20
Захід: 17:43
Тривал.: 11:23

Місяць

Фаза: 46%
На зрості6 березня
День +15
Ніч +47 березня
День +17
Ніч +58 березня
День +13
Ніч +59 березня
День +11
Ніч +310 березня
День +8
Ніч 011 березня
День +6
Ніч +412 березня
День +12
Ніч +4

Прикмети

ЯКЩО ЗІРКИ МАЛЕНЬКІ,
БУДЕ СНІГ

Півні почали співати дуже рано – буде відлига найближчим часом.
Кішка розляглася на підлозі і ліниво потягується – тепло не за горами.
Мало зірок на небі – очікується завірюха і негода.
Зірки світять тьмяно і ніби розташувалися високо – до відлиги.
Зірки немов стрибають по небу – буде холодно, немов біжать – буде вітряно.
Сніг тане з північного боку мурашника – літо буде довгим і теплим.

Нотатки натураліста

Перші весняні квіти

Природа – чарівний дар нашого буття. Вона надає людям радість та тиші своєю різноманітною красою. Квіти – це один з найпрекрасніших витворів природи. Вони, ніби ласкаве сонечко, відігрівають і зцілюють наші серця, пом'якшують наші душі, відкривають одні з кращиків рис нашого людського характеру.

З приходом весни варто лише пильніше придивитися навкруги. Скільки ж у рідному краї вже розквітло пер-

цвітів! Білий підсніжник, чемерник та крокус своєю появою із-під снігу відкрили дорогу до появи різноманітних, чудових, перших весняних квітів. Це і славновісні жовті «ключики весни» (первоцвіт весняний), це і синьо-голубі проліски, і пішкіна весняна з блискучими, округло-серцевидними листочками, і ніжна лісова фіалка, і барвінок, і дивовижне сон-зілля та інші чудові ранні весняні квіти.

Але треба пам'ятати, що більша частина первоцвітів занесена до Червоної книги України. Вони підлягають суворій охороні.

Святкові і пам'ятні дні

6 березня – Всесвітній день боротьби з глаукомою. Європейський день праведників. (Згадують тих, хто протистояв злочинам проти людяності і тоталітаризму). Європейський день логоса або День мовленнєвої та мовної терапії. **2003** – Верховна Рада України прийняла Закон «Про Державний гімн України».

7 березня – День подяки співробітникам. Всесвітній день молитви (дата на 2025 рік. Проводять у першу п'ятницю березня). Всесвітній день поля. День бути почутим. (Не виключено, що саме сьогодні вас почують ти, до кого ви буквально волаете). **1997** – вчені Единбурга перші в світі вивели клонівану вівцю Доллі.

8 березня – Міжнародний жіночий день. День землевпорядника України. День трудящих жінок. Національний день коректора у США. **1983** – Рональд Рейган в одному зі своїх виступів назвав СРСР «імперією зла».

9 березня – день народження Тараса Шевченка. Міжнародний день ді-джея. День штучних зубів. День Барбі. (Грашка

Барбі вперше дебютувала 9 березня 1959 на американському міжнародному ярмарку іграшок у Нью-Йорку. Першого ж року продажі досягли 350 тисяч одиниць товару).

10 березня – Базельський карнавал (дата на 2025 рік. Починається в понеділок за 40 днів до Великодня). Всесвітній тиждень обізнаності про сіль (дата на 2025 рік. Відзначається весь другий тиждень березня). Міжнародний день жінок суддів. День тормозка. Міжнародний день волонки. Міжнародний день дивовижності. День перевірки батарейок. (Багато ваших пристроїв працюють на батарейках. Саме час їх перевірити).

11 березня – Всесвітній день сантехніка. Всесвітній тиждень боротьби з глаукомою. День інструментів. (У будь-якому господарстві вони незамінні).

12 березня – Всесвітній тиждень знань про мозок (з 12 по 18 березня). День дівчаток-скаутів в США. День організації домашнього офісу. День посадки квітів. **2000** – Папа Римський Іоанн Павло II публічно вибачився за гріхи Католицької Церкви перед людомом.

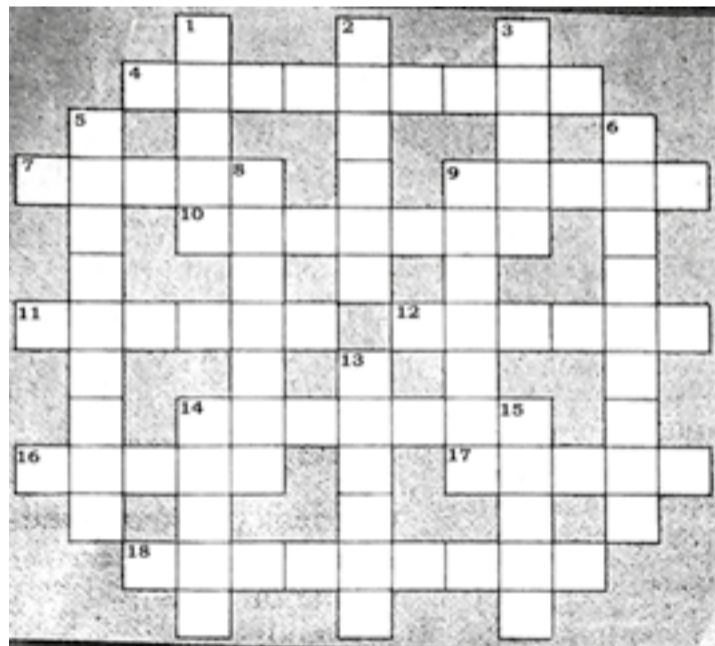
ІМЕНІНИ

6 березня – Аркадій, Костянтин, Максим, Федір, Юліан, Олена. **7 березня** – Василь, Євген, Нестор, Микола, Павло, Антоніна, Ганна, Катерина, Марія, Надія, Оксана. **8 березня** – Афанасій, Володимир, Іван. **9 березня** – Афанасій, Валерій, Дмитро, Іван, Кирило, Леонтій, Михайло, Микола, Олександр, Олександр, Олексій, Петро, Сергій, Тарас, Нагала. **10 березня** – Віктор, Георгій, Денис, Дмитро, Іван, Леонід, Марко, Михайло, Павло, Анастасія, Василина, Галина. **11 березня** – Василь, Георгій, Іван, Юхим. **12 березня** – Володимир, Григорій, Дмитро, Іван, Костянтин, Олександр, Семен, Сергій.

МІСЯЧНИЙ КАЛЕНДАР
ЗАЧІСОК

11,12 березня – сприятливі дні,
6,7,8,9,10 березня – нейтральні дні.

КРОСВОРД «ІСТОРИЧНИЙ»

По вертикалі: 1. Іудейський первосвященник у II ст. до н.е. 2. Та, що стріляла у В.Леніна. 3. Румунський і французький письменник, засновник дадаїзму. 5. Граф, відомий містик і авантюрист. 6. Перший президент США, один із батьків-засновників цієї країни. 8. Батько історії. 9. У тюркських народів голова роду, старійшина. 13. У середньовіччя людина, зайнята у сфері торгівлі, купівлі-продажу. 14. Син Авраама. 15. Французький віолончеліст.

По горизонталі: 4. Полотно із зображенням Ісуса Христа, що лежить у гробі. 7. Село під Ладжином, при якому гетьман Б.Хмельницький розгромив поляків, помстившись за поразку під Берестечком. 9. Автор популярної книги «Історія України-Русі», автор опери «Катерина». 10. Новорічне свято, обряд. 11. Столиця європейської держави. 12. Сніговий обвал з гірських схилів. 14. Народний депутат України IX скликання. 16. Одна з форм монополістичного об'єднання підприємств. 17. Металева грузило для рибальських сітей (застар.). 18. Лікар епохи Відродження, «перший професор хімії від створення світу».

Відповіді на кросворд з №9

По вертикалі: 1. Арнем. 2. Меліса. 3. Бурса. 5. Бургундія. 6. Нормандія. 8. Немирів. 9. Еквадор. 13. Пологи. 14. Коста. 15. Санья.

По горизонталі: 4. Кременчук. 7. Мужен. 9. Еспоо. 10. Мексика. 11. Турчин. 12. Багмач. 14. Кімонос. 16. Тітов. 17. Рахів. 18. Стокгольм.

Обласна
шоттжнева газета
Засновник:
Засікан
Олег Борисович
Свідчення про державну реєстрацію
друкованого ЗМІ:

№ 10 (796)
6.03.2025

Поштова адреса: 25006
м. Кропивницький,
вул. Гоголя, 44
Тел.: 0687740075
E-mail:
nashemisto_kr@ukr.net

Тираж 3255
Зам. №81

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та залишає за собою право редагувати і скорочувати авторські тексти. За зміст реклами редакція відповідальності не несе. Віддруковано: ФОП Журило С.Д., м. Черкаси, вул. Кобзарська, 1-а. Рекомендована ціна – договірна.

Приколи «Нашого міста»

ЛЮБИМО І ЧЕКАЄМО
П'ЯТНИЦЮ

☺☺☺
– Алло це швидка? Мій чоловік мене образив!
– Але ми тут причому?
– Ну як же? Адже йому треба накласти кілька швів!

☺☺☺
– Ти поряд з роботою живеш. Обідаси дома?
– Ні, не можу примусити себе двічі на день їти на роботу.

☺☺☺
Для того, щоб стати президентом, ваші розумові здібності не мають значення. Проте мають значення здібності ваших виборців.

☺☺☺
– Чому генерали не бігають?
– Тому, що в мирний час це викличе сміх, а у воєнний – паніку.

☺☺☺
Добре вчитимешся – знайдеш стабільну роботу з хорошою зарплатою та інші міфи Стародавньої Греції.

☺☺☺
Цікаво, а якщо нафта стане безкоштовною, на скільки у нас подорожчає бензин?

☺☺☺
– Ти де два тижні валандався?
– Люба, не повіриш, Степанович чхнув, так ми у нього в гаражі на карантині були.

☺☺☺
У кожного з нас є щось від Робінзона. Ми всі дуже любимо і чекаємо п'ятниці.

☺☺☺
Чим старшою стаю, тим краще розумію відьом з казок, які селилися в глухому лісі і вбивали всіх, хто їх потурбує.

☺☺☺
Ніколи не пізно визнати власну помилку. Ніколи. Тому поспішати із визнанням не слід.

ДРУЖНІ СОРОКИ
Й ОРЛА ЗАКЛЮЮТЬ!

Овен. Цього тижня покладайтесь тільки на себе. Ваші думки і дії будуть правильні, але краще не демонструвати це. Навколишні цього не зрозуміють і не поцінують. Незважаючи на зусилля з боку деяких «доброзичливців», вам під силу зберегти хороші стосунки з діловими і особистими партнерами. Упорядкуйте все, що необхідно. Водночас ведіть переговори і готуйтеся до проєктів і нововведень, які на довгий час стануть центром ваших інтересів і об'єктом докладання зусиль.

Телець. Виберіть щось одне: спокій або боротьбу за власний авторитет. Вам доведеться працювати більше, ніж ви розраховували. Дійте так, як вам велить почуття обов'язку, допомагайте близьким і навколишнім. Не порушуйте закон і партнерські домовленості. Тоді одержите винагороду – у моральній чи матеріальній формі. Але головне – у вашому житті будуть відновлені спокій і гармонія.

Близьники. Деякі події цього тижня можуть виявитися цікавими або корисними для вас. Можливо, доведеться змінити деякі свої погляди або наміри. Посилиться конкуренція, і вам доведеться оцінити здібності і сили того, хто на іншому боці барикад. Намагайтеся розібратися з конфліктними ситуаціями і визначитися, на яку співпрацю можете розраховувати найближчим часом.

Риби. Настає період великих змін і відкритих можливостей. Якщо раніше здавалось, що щось стримує, зараз варто позбутися обмежень і дозволити собі більше. Цей тиждень може принести нові знайомства, несподівані подорожі чи навіть зміни у кар'єрі. Не варто заціклюватися на старих переконаннях – краще дозволити собі слідувати за тим, що дійсно важливе.

Лев. Життя часто повертає до минулих подій, щоб дати можливість засвоїти важливі уроки. Цей тиждень може стати періодом усвідомлення та прийняття рішень, що вплинуть на майбутнє. Леви останнім часом багато працювали над собою, і тепер настає момент скористатися здобутими знаннями. Зміни, що відбудуться, принесуть не лише новий досвід, а й відкриють двері до успіху.

Діва. Те, що ще недавно здавалось майже недосяжним, тепер стає цілком реальним. Головне – визначитися з пріоритетами і наполегливо рухатися у вибраному напрямку. Обстановка в оточенні буде напруженою, але такі ситуації часто йдуть на користь справі і залучають нових учасників. Вам необхідно привести душевний хаос до ладу – обережно у всьому розберіться.

Терези. Не піддавайтеся спокусам, якщо відчуваєте, що це може похитнути основи вашого життя. У сім'ї назріває ситуація, яка зажадає терплячого спільного обговорення обставин. Врахуйте, що ваші цілком безневинні вчинки зараз можуть бути неправильно розтлумачені партнером. Образи і ревності не випадкові, якщо ваші дії кидають виклик умовностям.

Скорпіон. Посилиться конкуренція. Намагайтеся не нажити собі ворогів, коректуйте свою лінію поведінки, якщо відчуваєте антагонізм або заздрість. Багато чого з того, що раніше замовчувалося, може проявитися. Шукайте джерело проблем передусім у собі. Водночас це і хороша можливість знайти спільні з партнерами цілі і налагодити конструктивну співпрацю.

Стрілець. Ваші творчі здібності зараз на висоті. Можна спробувати себе в новій ролі, знайти нове захоплення. Успіх сам пливе до вас в руки, все вдається легко і без зусиль. З'являться хороші перспективи для налагодження особистого життя. Тільки не вірте лестощам і компліментам. Той, хто говорить приємні слова, можливо, переслідує приховані цілі.

Козеріг. Тиждень принесе випробування, які потрібно прийняти спокійно і спрямувати зусилля на збереження стабільної обстановки на роботі і дома. Ви добре зможете все прорахувати і налагодити тісну і комфортну співпрацю з колегами. Можливо, ваша підтримка зараз потрібна дітям і коханій людині. Беручи на себе турботи інших людей, ви якісно міняєте і власне життя.

Водолій. Цей тиждень обіцяє стати періодом весіння. Багато задуманого може здійснитися, а нові можливості відкриються самі собою. З'явиться шанс скласти чіткий план і впевнено рухатися до успіху. Звичайні Водолії мають безліч ідей, але їм складно обрати один напрямок через різноманіття можливостей. Проте зараз важливо зосередитися на головному, щоб отримати найкращий результат. Фінансова сфера також може порадувати приємними новинами.

Риби. Поряд з вами, серед близьких або колег, можуть раз-по-раз виникати розбіжності. Лояльність і бажання згладити гострі кути допоможуть зняти гостроту моменту. Головне – розібратися в суті того, що відбувається, і вийти на новий рівень розуміння і співпраці. Бажання змін і романтичних настроїв примусять вас відкласти справи і насолодитися спілкуванням з тими, кого ви любите.